

REKLAMA W CLI
tel. (56) 682 26 80

GMINA LIPNO
Szkoła
w Trzebiegoszczu
stawia na integrację

str. 7

LIPNO
Upamiętnili
ofiary katastrofy
smoleńskiej

str. 3

GMINA LIPNO
Pierwsze urodziny
orkiestry z Brzeźna

str. 8

SPORT
Przebudzenie Mienia

str. 24

CZWARTEK

14 listopada
2013

nakład 3200 egz.
ISSN: 1689-8664

1,49zł

w tym 5% VAT

nr 46/2013 (247)

CLI

TYGODNIK REGIONU LIPNOWSKIEGO

Lipno

Czwarta edycja zakręconej akcji

Od początku listopada ludzie dobrej woli mogą włączyć się w pomoc dla siedmioletniej Nikoli Specjalskiej. Wystarczy zbierać plastikowe nakrętki i wrzucać je do pojemników czwartej edycji „Zakręconej akcji”. Poprzednia zbiórka zaowocowała kwotą 5700 złotych, przeznaczoną na rehabilitację Szymona Knacha.

Charakterystyczne kontenery wpisały się w krajobraz Lipna i okolic. Pojemniki sukcesywnie opróżniane przez spółkę Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, współorganizatora akcji charytatywnej, cały czas czekają na zapelnienie ich plastikowym surowcem.

– Na początku listopada zaczęliśmy zbiórkę nakrętek dla siedmioletniej Nikoli Specjalskiej – informuje sekretarz miasta Alicja Letkiewicz-Sulińska. – Dziewczynka choruje na mózgowo-porażenie dziecięce. Codziennie zmagają się z zaburzeniami ruchowymi, które wymagają rehabilitacji. Potrzeba na to pieniędzy, dlatego apelujemy o czynne włączenie się w akcję nakrętkową. Pamiętajmy: każda plastikowa nakrętka jest ważna i potrzebna.

Inicjatorem kilkuletniej już „zakręconej” zbiórki charytatywnej jest lipnowski ratusz we współpracy z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych. Specjalnie oznakowane pojemniki stoją w różnych miejscach miasta: przy Placu Dekerta obok Urzędu Miejskiego, na osiedlu Armii Krajowej, przy wejściu do parku Miejskiego od strony GP nr 1 i SP nr 2 oraz na skrzyżowaniu ulic Sierakowskiego i Jaśminowej, przy budynku lipnowskiego MOSiR-u.

Najpierw Amelka, potem Kamil i Szymon

Zakręcona akcja ruszyła w Lipnie w 2010 roku. Pierwszą podopieczną była Amelka, która

Nikola czeka na wsparcie

choruje na mukowiscydozę i potrzebowała specjalnej kamizelki ułatwiającej normalne oddychanie. Po roku na konto dziewczynki wpłynęło 7600 złotych. 13-letni Kamil, który urodził się z porażeniem mózgowym, potrzebował wózka inwalidzkiego. Dochód ze sprzedaży zebranych nakrętek zasilił konto młodego lipnowianina kwotą ponad 7000 złotych. Następnie lipnowianie ruszyli z pomocą dla Szymona Knacha: 27-letniego sportowca, ratownika WOPR-u, rehabilitowanego po urazie głowy doznanym w wyniku dotkliwego pobicia. Zebrany od kwietnia 2012 roku do sierpnia 2013 roku cenny plastikowy surowiec przełożył się na kwotę 5700 zł, która już została

przekazana na rehabilitację Szymona.

– W imieniu Szymona dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w zbiórkę nakrętek – mówią Zuzanna i Wojciech Knachowie. – Pieniądze ze zbiórki pomogą nam sfinansować pobyt syna w ośrodku rehabilitacyjnym. W tym miejscu chcemy przytoczyć słowa Jana Pawła II: „Człowiek jest wspaniałą istotą nie z powodu dóbr, które posiada, ale jego czynów. Nieważne jest to, co się ma, ale to, czym dzielimy się z innymi”. Serdecznie za wszystko dziękujemy.

Lidia Jagielska,
fot. nadesłane

Miasto nie dostanie ani złotówki kredytu

Władze Lipna przedstawiły radnym informację z wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2013 roku. Sytuacja jest niewesoła. W najbliższych latach miasto nie może zaciągnąć żadnego kredytu.

RIO zaopiniowała działania finansowe pozytywnie z pewnymi uwagami. Zdaniem władz, obecna sytuacja to także wynik działań finansowych poprzedniego burmistrza. Nie zgadzają się z tym radni opozycjoni.

Budżet na 2013 rok planowany był jako zrównoważony i taki jest, ale nie obywa się bez kłopotów. Dochody często nie są adekwatne do wydatków. Chodzi przede wszystkim o to, że wpływy do kasy bywają opóźnione, czasem zgodnie z prawem dotacje wpływają po zakończeniu danego okresu, natomiast wydatki trzeba opłacać na bieżąco. Powstaje więc czasowa dziura budżetowa.

– Nasz budżet nigdy nie był tak napięty jak teraz, bo nigdy wcześniej nie był zrównoważony, to jest pierwszy rok – wyjaśnia skarbnik miasta Jolanta Maciejko. – Zawsze były planowane deficyty, raty kredytów były również pokrywane z kredytów.

Dwa lata blokady

Teraz, zdaniem skarbnika, nie jest już możliwa taka polityka finansowa, jaka obowiązywała w Lipnie w ciągu ostatnich lat. Najtrudniejsze jest w takim napiętym budżecie dotrzymywanie terminów płatności. Władze Lipna chciały nawet zabezpieczyć się w październiku kredytem w wysokości 160 tysięcy złotych, ale nie mogły go już zaciągnąć. Tak zdecydowała Regionalna Izba Obrachunkowa.

– Gmina straciła już możliwość zaciągania kredytów – wyjaśnia Maciejko. – Tak będzie przez 2014 i 2015 rok na pewno. Co będzie dalej, zobaczymy. Ja wiem, że to ja stoję na straży finansów, ale na swoje usprawiedliwienie mam to, że składam oświadczenie majątkowe i ani złotówka na moje konto z kredytów nie wpłynęła.

Od 2014 roku będzie obowiązywał indywidualny wskaźnik zadłużenia dla gmin. Dotyczy to wszystkich samorządów. W Lipnie sytuacja finansowa różowo nie wygląda, a głównym zadaniem władz jest szukanie oszczędności i realizowanie szczupłego budżetu. Wydatki majątkowe (inwestycyjne) w pierwszym półroczu 2013 roku zostały zrealizowane w ponad 45 procentach, a wydatki bieżące w ponad 53 procentach.

– Do tej pory mogliśmy się zadłużać do 60 procent i rząd mówił nam, że jesteśmy zieloną wyspą – zauważa radna Maria Bautembach. – My na ekonomii nie znamy się.

Przewodnicząca rady Maria Turska przytacza opinie RIO za 2011 i pierwsze półrocze 2012 roku, czyli do momentu odejścia Janusza Dobrosia ze stanowiska na dowód tego, że trudna sytuacja nie jest zawiniona przez poprzednie władze. Opinie są bez zastrzeżeń. Zdaniem Turskiej decyzje poprzedniego burmistrza były uzasadnione.

dokończenie na str. 3

Lipno

Kończą to, czego poprzednicy skończyć nie chcieli

Trwają roboty drogowe na ulicy Kłokockiej. Jest to odpowiedź na wielokrotne prośby mieszkańców czterech posesji, pozostawionych przed dwoma laty bez przyzwoitego dojazdu do swoich domów. Prace wykonuje lipnowskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych.

Przed kilkunastoma dniami rozpoczęła się naprawa najbardziej oddalonego od utwardzonych traktów i najtrudniejszego do pokonania dla mieszkańców, kierowców oraz służb komunalnych odcinka ulicy Kłokockiej. Chodzi o kilkadziesiąt metrów wąskiej, piaszczystej i wyboistej drogi. Reszta traktu od przeszło dwóch lat cieszy się odzyskaną z Placu Dekerta (przy okazji rewitalizacji centrum miasta) kostką brukową.

– Wtedy blisko dwa miesiące mieliśmy kłopoty z wyjazdem z ulicy tylko po, żeby na koniec dowiedzieć się, że my na utwardzony dojazd do podwórek nie zasługujemy – wspominają zgodnie właściciele domów zlokalizowanych na końcu ulicy Kłokockiej. – Nie pomogły prośby i błagania. Zostaliśmy w błotnistym bagnie. Przywieźli z PUK-u nawet żużel,

ale za dwa dni go zabrali. I nie dali nic w zamian.

Prace drogowe zakończyły się na Kłokockiej 14 września 2011 roku. Mieszkańcy interweniowali, prosili, ślali pisma i tracili nadzieję na normalność. Od kilkunastu dni pracownicy drogowi remontują ostatni odcinek zaniedbanej i podzielonej przez władze miasta

w 2011 roku drogi.

Zakres zadania obejmuje położenie na błotnistym odcinku nowej nawierzchni jezdni z kostki polbrukowej. Wykonawcą remontu jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Lipnie. Prace zakończą się jeszcze w listopadzie.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Pracownicy spółki PUK remontują odcinek pozostawiony po poprzednich robotach

Powiat

Starostwu przybywa siedzib

Dobiegają końca prace remontowe budynku znanego mieszkańcom jako siedziba KRUS-u. Od dwóch lat właścicielem obiektu jest Starostwo Powiatowe, od dwóch miesięcy trwają tam roboty budowlane. Teraz znajdzie się w nim archiwum zakładowe samorządu powiatowego.

Budynek przy ulicy Sierakowskiego, w którym przez wiele lat na rolników czekali pracownicy KRUS-u, od kilku dni wygląda jak nowy. W sąsiadującym bezpośrednio z główną siedzibą władz powiatu lipnowskiego obiekcie dobiega końca generalny remont. Inwestorem jest nowy właściciel (od 2011 roku), czyli Starostwo Powiatowe, wykonawcą robót budowlanych – miejscowa firma Stalrol. Koszt modernizacji to 162 tysiące złotych. Budynek zyskał między innymi nową elewację, okna, drzwi, dach, jest docieplony.

Bezpośrednie sąsiedztwo z budynkiem Starostwa Powiatowego

Przy Sierakowskiego są już dwa budynki Starostwa Powiatowego w Lipnie, trzeci znajduje się przy ulicy Mickiewicza nym przedsiębiorcom. Już obecnie w budynku funkcjonuje kilka firm. W razie konieczności do sąsiedniego obiektu będzie mógł przenieść się kolejny wydział administracji powiatu lipnowskiego.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

Lipno

Graj po obywatelsku

Książnica miejska rozpoczęła nabór uczestników do gry obywatelskiej „Pioniersi”. Projekt skierowany jest do uczniów, ale przy planszy mogą zasiąść także dorośli.

Jest to szansa na aktywne spędzenie wolnego czasu nad planszą popularnej w całym kraju gry obywatelskiej „Pioniersi”. Lipnowianie w każdym wieku mogą zgłaszać chęć uczestnictwa w zabawie w miejscowej bibliotece publicznej.

– Wzięliśmy udział w konkursie organizowanym przez fundację Dobra Sieć i w wyniku tego otrzymaliśmy grę planszową „Pioniersi – gra obywatelska” – mówi dyrektor MBP Ewa Charyton. – Projekt opiera się na promowaniu postaw obywatelskich wśród uczniów. Chociaż skierowany jest do młodych, wspianale bawią się przy nim również dorośli. Grę otrzymały placówki i instytucje działające na rzecz dzieci i młodzieży. Chętnych do rozgrywek zapra-

szam do biblioteki.

Zadaniem graczy jest odbycie podróży po Polsce, w trakcie której odwiedzają dwanaście miejscowości oraz zdobywają wiedzę, umiejętności i talenty potrzebne do osiągnięcia jednego z wyznaczonych w zabawie celów, czyli otrzymania stypendium, dostania się na studia lub zdobycia certyfikatu wolontariusza.

Projekt „Gra obywatelska” jest realizowany przez fundację Dobra Sieć wraz z partnerami: Fundacją BGŻ, Fundacją Parlamentu Studentów RP i Centro Servizi per il Volontariato delle Marche w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Lidia Jagielska

Powiat

Darmowa profilaktyka

W listopadzie mieszkanki naszego regionu będą mogły wykonać bezpłatne badanie piersi. Mammobus będzie stacjonował aż w pięciu miejscowościach: Tłuchowie, Dobrzyniu nad Wisłą, Lipnie, Kikole i Skępem. Akcja skierowana jest do kobiet w wieku od 50 do 69 lat. Rejestracja już trwa.

Mammografia, czyli rentgenowskie badanie piersi, to wciąż najbardziej skuteczna metoda w diagnostyce wczesnych objawów raka piersi. Szansę na skorzystanie z bezpłatnego badania piersi mieszkanki Dobrzynia nad Wisłą i okolicznych wsi będą miały już w najbliższy poniedziałek, 18 listopada. Mammobus będzie czekał w pobliżu urzędu miasta (ulica Szkolna). We wtorek, 19 listopada, badania będą wykonywane w Tłuchowie (przed urzędem gminy – ulica Sierpecka), w środę, 20 listopada, w Kikole (przed urzędem gminy – Plac Kościuszki) i w Lipnie (Plac Dekerta), a w czwartek, 21 listopada, w Skępem (Rynek, przy sklepie Jowisz).

Jest to już kolejna edycja badań profilaktycznych, realizowanych w regionie w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi. Program bezpłatnego badania piersi skierowany jest do kobiet w wieku od 50 do 69 lat, któ-

re nie wykonywały mammografii przez co najmniej 24 miesiące. Zapisy już trwają. Rejestracja odbywa się codziennie (siedem dni w tygodniu) pod numerem telefonu 58 666 24 44 lub 801 080 007.

Badanie w mammobusie odbędzie się po okazaniu dowodu osobistego. Kobiety posiadające wyniki poprzednich badań mammograficznych powinny zabrać je ze sobą.

Lidia Jagielska

OGŁOSZENIE PŁATNE

GĘSINA

Z

WIEDZĄDZA

SPRZEDAŻ

TUSZEK GĘSICH

Gospodarstwo Rolne

B.R. Zarzeczn

Zamówienia pod nr. :

509-498-448

513-013-253

TYGODNIK REGIONU
LIPNOWSKIEGO

CLI
www.cli.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Adrianna Błaszkievicz
tel. 692 142 024
a.blaszkiewicz@wpr.info.pl

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. 56 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Lipno

Upamiętnili ofiary

10 listopada ordynariusz diecezji włocławskiej ksiądz biskup Wiesław Alojzy Mering poświęcił obelisk dedykowany 96 ofiarom katastrofy samolotowej pod Smoleńskiem. W uroczystości uczestniczyli licznie zgromadzeni mieszkańcy, parlamentarzyści i fundatorzy. Pomnik znajduje się na placu kościoła pod wezwaniem WNMP w Lipnie.

Decyzja o budowie obelisku upamiętniającego ofiary katastrofy samolotowej, do której doszło 10 kwietnia 2010 roku pod Smoleńskiem, zapadła w naszym mieście już 26 listopada 2012 roku. Prawie rok temu zamiar taki wcielił w życie członkowie komitetu założycielskiego: ks. Henryk Ambroziak – proboszcz parafii WNMP w Lipnie, poseł Jan Krzysztof Ardanowski, Andrzej Balicki, Mirosława Balicka, Paweł Banasik, Janusz Dobroś, Janusz Czapiewski, Wojciech Frymarkiewicz, Krzysztof Grzywiński, Paweł Komorowski, Zygmunt Lewandowski, Zbigniew Napiórski, Krzysztof Wiśniewski i Donald Zieliński.

Projekt obelisku wykonał Krzysztof Wiśniewski, a gład służącą do jego wykonania przekazał lipnowianin Mariola i Krzysztof Krakowscy. Dzięki zaangażowaniu wielu ludzi, od minionej niedzieli mieszkańcy miasta i regionu mają miejsce, w którym mogą oddawać hołd ofiarom katastrofy samolotowej.

– Do katastrofy polskiego samolotu rządowego doszło w sobotę, 10 kwietnia 2010 roku o godzinie 8.41 – wspominali w niedzielę organizatorzy uroczystości. – Zginęło w niej 96 osób, wśród nich prezydent RP Lech Kaczyński z małżonką, ostatni prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski, wicemarszałkowie sejmu i senatu, parlamentarzyści, dowódcy wszystkich rodzajów sił zbrojnych, pracownicy kancelarii prezydenta, szefowie instytucji państwowych, duchowni, przedstawiciele ministerstw, organizacji kombatanckich, społecznych, załoga samolotu, osoby towarzyszące, wchodzące w skład polskiej delegacji na uroczystości upamiętnienia 70. rocznicy zbrodni katyńskiej. Była to druga pod względem liczby ofiar katastrofa w historii lotnictwa polskiego i największa katastrofa w dziejach sił powietrznych RP.

Od 10 do 18 kwietnia 2010 roku trwała żałoba narodowa, odbyły się pogrzeby 96 ofiar. W całej Polsce już wtedy zaczęły powstawać organizacje i inicjatywy społeczne. Pamięć zacnych osób wciąż Polacy w całym kraju do dzisiaj. Także w Lipnie. Wyrazem tego jest odsłonięcie 10 listopada 2013 roku pamiątkowego obelisku na placu miejscowego kościoła pod wezwaniem WNMP. Organizatorami niedzielnej akcji byli członkowie Prawa i Sprawiedliwości.

– Boże, obdarz wieczną na-

grodą nieśmiertelności i chwały tych, którzy zginęli w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem, ku czci których poświęcamy tę tablicę – mówił ordynariusz diecezji włocławskiej ksiądz biskup Wiesław Alojzy Mering. – Spraw, abyśmy upamiętniając w kamieniu ich imiona na ziemi mogli radować się ze spotkania z nimi w Twoim domu nie ręką ludzką zbudowanym.

W uroczystości uczestniczyli parlamentarzyści: Anna Sobecka, Łukasz Zbonikowski i Jan Krzysztof Ardanowski, członkowie komitetu założycielskiego, delegacje, poczty sztandarowe, księża z wielu parafii z biskupem Wiesławem Meringem i proboszczem parafii WNMP Henrykiem Ambroziakiem na czele, członkowie Prawa i Sprawiedliwości, przedstawiciele szkół i zakładów pracy, burmistrz Lipna Dorota Łańcucka z małżonkiem oraz licznie przybyli mieszkańcy całego regionu.

– Za 50 lat nikt o katastrofie smoleńskiej nie będzie pamiętał, tak powiedział kilka dni po wydarzeniu jeden z czołowych polskich polityków – przypominali organizatorzy niedzielnej uroczysto-

ści. – Nie możemy już zapomnieć, wmówić sobie, że nie warto walczyć o prawdę. Może za 50 lat nasze dzieci i wnuki będą mogły skosztować owoców naszego uporu. Wiem jednak, że jeżeli za 50 lat nikt już nie będzie pamiętał o katastrofie smoleńskiej, to nie będzie tutaj Polski takiej, jaką znamy od tysiąca lat.

Odsłonięcia obelisku dokonali: Krzysztof Wiśniewski, Zygmunt Lewandowski i Andrzej Balicki, a oprawę muzyczną zapewnił Dariusz Gulcz. Uroczystości poprzedziła msza święta koncelebrowana pod przewodnictwem pasterza diecezji włocławskiej.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Obelisk wykonał Lech Śliwiński...

...a w niedzielę odsłanili go: Andrzej Balicki, Krzysztof Wiśniewski i Zygmunt Lewandowski

Hołd ofiarom katastrofy złożyli w Lipnie parlamentarzyści: Jan Krzysztof Ardanowski, Anna Sobecka i Łukasz Zbonikowski

Lipno

Miasto nie dostanie ani złotówki kredytu

dokończenie ze str. 1

Dobroś nie zgodził się na cięcia oświatowe, zwolnienia pracowników, bo w mieście i powiecie panuje wysokie bezrobocie.

– My nie możemy się teraz wspomóc nawet kredytem w wysokości 160 tysięcy złotych, ale zmieniły się wskaźniki, więc proszę nie mówić, że to wynik działania poprzednich władz – podkreśla radny Mieczysław Zabłocki.

Za późne oszczędzanie

– Tegoroczny budżet jest wynikiem poprzednich – odpowiada burmistrz Dorota Łańcucka. – Wskaźniki siadły w roku 2012. Gdyby zredukowano wydatki rok wcześniej, nie byłoby tych problemów, które zastałam. Wprowadzenie oszczędności nie było łatwą decyzją, ale ją podjęłam: cięcia w urzędzie, restrukturyzacja ZGM-u. Poprzedni burmistrz miał to szczęście, że mógł brać kredyty. Mimo trudnej sytuacji, dbamy z pracownikami o to, żeby budżet nam się spał i o to też proszę radnych.

Twierdzenia Łańcuckiej popiera skarbnik Lipna. Miasto otrzymało w minionym okresie budżetowym mniejszą o 780 tysięcy subwencję oświatową. Wynikało to z radykalnie zmniejszającej się liczby uczniów. W ślad za tym nie zostały zreformowane żadne wydatki, obniżone pensje, zlikwidowane klasy, mimo że prosiła o to ówczesnego burmistrza Jolanta Maciejko. To skutkowało aż do sierpnia tego roku i spowodowało tąpnięcie wskaźników. A wcześniejszymi cięciami oświatowymi można było zapobiec trudnej sytuacji finansowej miasta.

– Przy takim bezrobociu działania takie były uzasadnione, a to, że nam odgórnie zabrano pieniądze, to nie jest wina burmistrza Dobrośa – argumentuje Turska i odpowiada na twierdzenie burmistrz Łańcuckiej, że obecnej ekipie też nie udało się nikogo na przysłowiowy bruk wyrzucić: – Udało by się, ale rada zaponowała. Nie zgodziliśmy się na likwidację przedszkola i szkoły.

O zamiarze likwidacji przedszkola przez obecne władze Lipna przypomniała podczas ostatniej sesji radna Maria Bautembach. Jej zdaniem to właśnie zdecydowany sprzeciw radnych w sprawie zamknięcia jednego z trzech przedszkoli miejskich funkcjonujących w Lipnie legł u podstaw konfliktu rajców z burmistrzem. A Marii Bautembach i pozostałym radnym chodziło o miejsca pracy dla nauczycieli. Rodzice nie mają kłopotu, by znaleźć dla dziecka miejsce w przedszkolu czy punkcie przedszkolnym, bo tych w Lipnie nie brakuje. Ale już ze znalezieniem pracy

– Tegoroczny budżet jest wynikiem poprzednich – zgodnie twierdzą burmistrz Dorota Łańcucka i skarbnik Jolanta

Maciejko

w mieście i jego okolicach problem jest ogromny. Wiedzą o tym nauczyciele, którzy po skończeniu studiów pracy w zawodzie nigdy nie mieli szczęścia rozpocząć. Po likwidacji którejkolwiek z placówek miejskich z kłopotem musieliby zmierzyć się dotychczas zatrudnieni.

14 milionów do oddania

– W 2010 roku wiedzieliśmy o tym, że wejdzie ustawa o zrównoważonych budżetach, pytałem o to w również 2011 roku – przypomina radny Zbigniew Golubiński. – Od ówczesnego burmistrza słyszałem, że bym się nie przejmował, bo samorząd jest w dobrej kondycji. 14 milionów złotych wynoszą zobowiązania Lipna. Gdybyśmy nie przełożyli spłat na następne lata, dzisiaj sytuacja byłaby katastrofalna. Pamiętam uchwały o wprowadzaniu obligacji na spłatę wcześniejszych zobowiązań i wiem, że taka decyzja władz była błędem.

Radna Maria Turska przypomniała, jako element racjonalnego gospodarowania finansami, odstąpienie Dobrośa od finansowania budowy obwodnicy i krytyczne uwagi ze strony ówczesnej opozycji pod adresem tej decyzji. Jak Lipno poradziłoby sobie obecnie finansowo, gdyby budowa obwodnicy ruszyła?

– Czy to wszystkie samorządy obowiązują? Toruń, Bydgoszcz nie przejmują się, inwestują, a my ciągle słyszymy wskaźniki, wskaźniki – dopytywał radny Grzegorz Koszczka.

Zdaniem Jolanty Maciejko, Lipno może podreperować swój budżet tylko różnicą między dochodami a wydatkami. Cały czas miasto spłaca kredyty, poza tym brakuje pokazowego majątku na sprzedaż. Samorząd czeka na nabywców gruntów miejskich, inwestorów, ale to wciąż za mało.

– Nie moja to wina, ani nawet RIO, że teraz tak restrykcyjnie podchodzi do wskaźników – podsumowuje skarbnik Lipna.

RIO zaopiniowała pozytywnie, ale z uwagami, informację z przebiegu wykonania budżetu na pierwsze półrocze 2013 roku.

– Zresztą za koniec roku 2012 też była opinia z uwagami – zauważa burmistrz Łańcucka. – My nie jesteśmy zaskoczeni, bo RIO w takich sytuacjach tak opiniuje.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Powiat

Gęś na rodzinny obiad

Kazimierz Janecki z Dobrzynia nad Wisłą jest jedną z osób, którą wygrała gęś w naszym konkursie. Prawidłowo odpowiedział na pytanie, ile restauracji tworzy Gęsinowy Szlak Kulinaryny w naszym województwie (17). – W wysłaniu wiadomości przez internet pomógł mi wnuk, bo sam nie bardzo się znam na komputerach. Udało się i wygrałem. Ogromnie się cieszę tym bardziej, że jest to moja pierwsza wygrana. Żona już wertuje książki kucharskie i szuka odpowiedniego przepisu – mówił pan Kazimierz w piątek, po odebraniu tuszki. Gęś była atrakcją rodzinnego obiadu.

fot. (wg)

Dobrzyń nad Wisłą

Udogodnienia dla mieszkańców

W ostatnich tygodniach poprawiła się infrastruktura w Dobrzyniu nad Wisłą. W listopadzie położono nową nawierzchnię na kilku ulicach miasta, nieco wcześniej stanęły cztery wiaty przystankowe.

Wiaty przystankowe pojawiły się w Grochowalsku, Chalinie, Strachoniu i Chudzewie. – Każda z czterech nowych wiat wraz z montażem kosztowała 2,8 tysiąca złotych. Do tego 800 złotych wydaliśmy na posadzki. Łącznie

zadanie pochłonęło 12 tysięcy złotych. W przypadku sołectw Grochowalski i Strachon część pieniędzy pochodziła z funduszy sołeckich, reszta z gminnego budżetu. W Chalinie i Chudzewie za całość płacił urząd. Wiaty wy-

konała firma BIN z Aleksandrowa Kujawskiego – mówi Andrzej Stępczyński z Urzędu Miasta i Gminy w Dobrzyniu nad Wisłą.

Wcześniej w czterech miejscowościach nie było krytych przystanków autobusowych, postawienie wiat jest więc sporym udogodnieniem dla mieszkańców.

We wtorek i środę prowadzone były prace związane z wykonaniem nawierzchni asfaltowej na Placu Wolności, ulicy Mickiewicza i Skaszewskiej. Wykonawcą robót było Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Lipna. – Łącznie położyliśmy blisko 2200 metrów kwadratowych nowych dywaników asfaltowych za kwotę 99 tysięcy złotych. Całość finansowała gmina – wyjaśnia Stępczyński.

(ak), fot. nadesłane

Wiaty wykonała firma z Aleksandrowa Kujawskiego

Wykonawcą robót na ulicach Dobrzynia nad Wisłą było Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Lipna

Gmina Lipno

Rycerze niepodległości

W niedzielę w Wichowie strażacy i mieszkańcy uczcili 95. rocznicę odzyskania niepodległości. Organizatorem wieczornicy był Gminny Ośrodek Kultury.

Kinga, Dagmara i Julka – najmłodsze uczestniczki wieczornicy – zachwyciły gości patriotycznym występem

W przeddzień Święta Niepodległości w Gminnym Ośrodku Kultury spotkali się przedstawiciele kilku pokoleń mieszkańców oraz różnych profesji. Wszyscy wspominali podniosłe chwile w historii Polski i oddali hołd zasłużonym obywatelom kraju. Nad przebiegiem uroczystości oraz jej stroną merytoryczną czuwała dyrektorka GOK-u w Wichowie Teresa Sztuka.

– Wszystko, co najważniejsze i najpiękniejsze w dziejach naszej historii wyśpiewa chór Ochotniczej Straży Pożarnej w Wichowie, który jest kontynuatorem tradycji – mówiła dyrektorka Sztuka. – Mundur zawsze był dla nas symbolem szacunku. Kiedyś mówiliśmy na-

wet „za mundurem panny sznurem”. Dzisiaj coraz częściej mundur wkładają także panie. Widzimy je również w naszym wspaniałym chórze.

Chór OSP w Wichowie, noszący nazwę „Rycerze Floriana”, przeniósł gości niedzielnej wieczornicy w świat dźwięków pieśni patriotycznych, przypomniał wydarzenia historyczne.

W uroczystości z okazji Święta Niepodległości uczestniczyli strażacy, mieszkańcy, pracownicy GOK –u z dyrektorką Teresą Sztuką na czele. Urząd Gminy w Lipnie reprezentował sekretarz Krzysztof Milak oraz przewodniczący Rady Gminy Lipno Bohdan Nowak.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Władze gminy z sekretarzem Krzysztofem Milakiem i przewodniczącym Rady Gminy Bohdanem Nowakiem na czele

Przygotowania do występu trwały do ostatniej chwili

Wszyscy strażacy z Wichowa

Lipno

Rok z Julianem Tuwimem

Rok 2013, na mocy uchwały sejmowej, jest rokiem Juliana Tuwima. W jego obchody włączyła się Miejska Biblioteka Publiczna. Ruszył właśnie nabór uczestników konkursu recytatorskiego „Poezja Juliana Tuwima”. W zmaganiach mogą wziąć udział uczniowie klas I-III szkół podstawowych.

Julian Tuwim to jeden z najchętniej czytanych polskich poetów XX wieku, który pisał zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. Do dziś jego utwory wzruszają i bawią kolejne pokolenia czytelników.

– W roku 2013 przypadają: 60. rocznica śmierci i 100. poetyckiego debiutu Juliana Tuwima – przypomina dyrektor lipnowskiej książki publiczne Ewa Charyton. – Obie rocznice stanowią okazję do oddania hołdu temu wielkiemu poecie, który ukształtował język, wyobraźnię i społeczną wrażliwość wielu pokoleń Polaków, ucząc ich zarazem poczucia humoru i ukazując optymizm codziennego życia.

Julian Tuwim to autor wielu wierszy dla dzieci. „Lokomotywa”,

„Pan Hilary”, „Ptasie radio” czy „Słoń Trąbalski” – to tytuły najpopularniejszych. Mało kto jednak wie, że życie poety wcale nie miało charakteru i barwy jego wesołych wierszy. Osobiste koleje losu pełne były różnego rodzaju przeszkód, kłopotów i trosk.

Julian Tuwim jest autorem wielu skeczy, tekstów teatralnych, librett operowych. Od młodości lat fascynowały go języki obce i przekłady literackie. Przełożył na język esperanto wiersze również znanego poety Leopolda Staffa. Przekładał na język polski poezję rosyjską, niemiecką i francuską. Był jednym z założycieli słynnej grupy poetyckiej „Skamander”. Julian Tuwim zmarł 27 grudnia 1953 roku w zakopiańskim ośrodku

ZAIS-u. Jego grób znajduje się w wojskowej części warszawskiego cmentarza na Powązkach.

– Z okazji ogłoszonego przez sejm Rzeczypospolitej Polskiej roku Juliana Tuwima zapraszamy uczniów klas I-III lipnowskich szkół podstawowych do wzięcia udziału w konkursie recytatorskim „Poezja Juliana Tuwima” – mówi dyrektor Charyton. – O zgłaszanie dzieci proszę nauczycieli z poszczególnych szkół.

Popularne wiersze Juliana Tuwima w interpretacji najmłodszych uczniów lipnowskich szkół będą zwieńczeniem lokalnych obchodów roku poświęconego poecie.

Lidia Jagielska

Lipno

Dbają o kasztanowce

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, ratusz i młodzi lipnowianie włączyli się w ogólnopolską akcję grabienia liści kasztanowców zaatakowanych przez szrotówkę kasztanowcowiaczką. To kolejny przejaw dbałości o rosnące w mieście drzewa.

W październiku zakończyła się akcja zbierania kasztanów (pieniądze ze sprzedaży darów jesieni posłużą do zakupu szczepionek dla kasztanowców), a już w listopadzie lipnowscy pasjonaci ekologii chwycili za grabie. I to nie tylko po to, żeby było łatwiej przejść, ale przede wszystkim w trosce o ulubione kasztanowce. To kolejny sposób na walkę z chorobami

drzew.

Liście kasztanowców atakowane są od kilku lat przez niewielkiego owada o skomplikowanej nazwie: szrotówek kasztanowcowiaczek. To głównie liście stanowią doskonałe miejsce rozwoju szkodnika, ale także jego przetrwalnik. Grabienie i niszczenie zarażonych liści jest najtańszą i jedną z najlepszych metod walki z owadem. Do

akcji przystąpił więc w tym roku lipnowski ratusz. Do współpracy zaangażował dzieci oraz pracowników spółki PUK. Zgrabione liście kasztanowców wywożone są na wysypisko śmieci, a tam odpady zarażone larwami szrotówki przysypywane są ziemią. Rozwój szkodnika jest dzięki temu niemożliwy.

Lidia Jagielska

Lipno

Patriotyczne rękodzieło

W minioną środę uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 2 uczestniczyli w projekcie edukacyjnym „Polska – nasz kraj”. Zajęcia odbyły się w księgarni miejskiej, a młodzi własnoręcznie wykonali kotyliony w barwach narodowych.

6 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Lipnie zamieniła się w kuźnię wiedzy historycznej oraz talentów plastycznych. Tematem przewodnim było Święto Niepodległości, a akcja przebiegała w białoczerwonych barwach.

– W środę gościliśmy w bibliotece uczniów klasy IV b ze Szkoły Podstawowej im. Władysława Broniewskiego w Lipnie z wychowawcą – opowiada dyrektor MBP Ewa Charyton. – Z okazji zbliżającego się Święta Niepodległości wykonali prace plastyczne dotyczące realizowanego projektu „Polska – nasz kraj”. Podczas spotkania uczniowie mieli okazję utrwalić znaczenie polskich symboli narodowych, które podkreślają naszą niezależność,

dumę i sławę. Wszystkie prace zostaną zaprezentowane na wystawie w bibliotece.

Młodzi podczas bibliotecznego lekcji patriotyzmu własnoręcznie wykonali tradycyjne, białoczerwone kotyliony stanowiące znak

obywatelskiej wspólnoty oraz artystyczne wizerunki orla białego, czyli godła Polski.

Lidia Jagielska, fot. nadesłane

Uczniowie prezentują rezultaty swojej pracy

Powiat

Witajcie na świecie!

Rodzice, którzy chcą, by zdjęcie ich nowo narodzonego dziecka znalazło się na naszych łamach, mogą przesłać je mailem na adres redakcja@wpr.info.pl.

Zuzanna Turkowska

Zuzia urodziła się 5 listopada w lipnowskim szpitalu, ważyła 3,7 kg i mierzyła 56 cm. Jest córką Magdy i Łukasza z Włocławka, ma siostrę Nattkę.

Oliwia Rybczyńska

Oliwka urodziła się 6 listopada w lipnowskim szpitalu, ważyła 3,48 kg i mierzyła 56 cm. Jest pierwszym dzieckiem Edyty i Pawła z Lipna.

Julia Papis

Julka urodziła się 4 listopada w lipnowskim szpitalu, ważyła 3,15 kg i mierzyła 56 cm. Jest pierwszym dzieckiem Agnieszki i Marcina z Włocławka.

Córka Marty i Daniela Kruzińskich

Dziewczynka urodziła się 5 listopada w lipnowskim szpitalu, ważyła 2,75 kg i mierzyła 52 cm. Jest pierwszym dzieckiem państwa Kruzińskich.

Adam Zalewski

Adaś urodził się 6 listopada w lipnowskim szpitalu, ważył 2,8 kg i mierzył 54 cm. Jest pierwszym dzieckiem Martyny i Jarosława ze Skępego.

Stanisław Karwowski

Staś urodził się 7 listopada w lipnowskim szpitalu, ważył 3,3 kg i mierzył 55 cm. Jest synem Tatiany i Dariusza z Fabianek, ma brata Dawida.

Maria Krzeszewska

Marysia urodziła się 10 listopada w lipnowskim szpitalu. Ważyła 3,2 kg, mierzyła 55 cm. Jest pierwszym dzieckiem Weroniki i Pawła Krzeszewskich z Mokowa.

fot. Lidia Jagielska

Lipno

Radosne pasowanie w parku

W minioną środę społeczność „Przedszkola w parku” oficjalnie przyjęła do swojego grona 44 milusińskich. Pasowania najmłodszych przedszkolaków dokonała dyrektorka placówki Grażyna Sadowska.

Dwa miesiące najmłodsze dzieci przygotowywały się do najważniejszego w swoim życiu dnia, czyli pasowania na przedszkolaka. Pierwsze piosenki, wierszyki i taneczne kroki maluchy opanowały do perfekcji, a w ubiegłą środę zaprezentowały się szerokiej publiczności. Na widowni zasiedli licznie przybyli rodzice i bliscy kandydatów na przedszkolaków, nad prawidłowym przebiegiem części artystycznej czuwały przedszkolanki, a wszystko czujnym okiem obserwowała dyrektorka placówki Grażyna Sadowska.

– Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat – mówiła dyrektorka Sadowska. – Jeszcze nie tak dawno w każdym momencie mieliście przy sobie mamę i dzięki temu czuliście się bezpiecznie. Teraz jesteście z nami i z tego miejsca zapewniam, że zrobimy wszystko, żebyście czuli się tak samo bezpiecznie i szczęśliwi. Mam nadzieję, że pobyt w przedszkolu sprawi wam radość, zadowolenie i wiele was nauczy, na początek choćby magicznych słów: proszę, przepraszam, dziękuję.

Kandydaci na przedszkolaków

śrobowym występem udowodnili, że do swojej roli są w pełni przygotowani. Prawie jednogłośnie złożyli pierwsze przyrzeczenie, a później z godnością przyjęli symboliczny akt pasowania ogromnym ołówkiem. Każdy z 44 pełnoprawnych parkowych przedszkolaków został obdarowany upominkami, otrzymał gratulacje i gorące pocałunki od dumnych rodziców i opiekunów. Zwieńczeniem uroczystości było spotkanie przy wspólnym stole i delektowanie się słodkościami.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Pierwsza publiczna prezentacja była doskonale przemyślana

Ogromny ołówek spoczął na ramieniu każdego przedszkolaka

Rodzice z niecierpliwością czekali na swoje pociechy

Starszaki przyjęły najmłodsze dzieci pięknym popisem artystycznym

Kilka słów o przedszkolu

Chwila odpoczynku po występie

– My zaśpiewamy specjalnie dla maluszków – zdradził nam Kubuś

Gmina Lipno

Integracja nie tylko na papierze

W minioną środę w Szkole Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Trzebiegoszczu uczniowie, nauczyciele i zaproszeni goście świętowali Międzynarodowy Dzień Tolerancji. Uczestnicy akcji przeprowadzonej przez nauczycielkę Małgorzatę Grunwald-Szeffler otrzymali odznaki „Uczeń z klasą”.

Integracja i ściśle związana z nią tolerancja to podstawowe zasady obowiązujące w Szkole Podstawowej w Trzebiegoszczu. Dzieci niepełnosprawne uczą się w oddziałach integracyjnych wspólnie z uczniami zdrowymi, wyjeżdżają na wycieczki, uczestniczą w akcjach okolicznościowych. Nauczyciele otwierają zdecydowanie szerzej drzwi placówki dla rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych. Uczniowie, którzy z przyczyn zdrowotnych nie mogą codziennie uczestniczyć w zajęciach lub objęci są indywidualnym tokiem nauczania, nie czują się w szkole obco. Znają swoich rówieśników i prawdziwe szkolne życie.

– Wszyscy uczniowie są nasi, bo szkoła jest integracyjna – mówi dyrektor SP w Trzebiegoszczu Elżbieta Kiełkowska. – W tym roku szkolnym mamy czworo uczniów niepełnosprawnych: Julkę w wieku 5 lat, Waldkę w wieku 6 lat, 10-letnią Wioletkę i 12-letnią Weronikę. Cieszę się ogromnie, że rodzice robią wszystko, żeby umożli-

wić swoim dzieciom uczestnictwo w zajęciach szkolnych i takich akcjach, jak ta dzisiejsza. Międzynarodowy dzień tolerancji obchodzony jest na całym świecie 16 listopada, my organizujemy go już dzisiaj.

Julka, Weronika, Wioletka i Waldek byli wyjątkowymi gośćmi Dnia Tolerancji. W akcji uczestniczyli wspólnie z rodzicami i rówieśnikami. Zabawa przygotowana przez nauczycielkę Małgorzatę Grunwald-Szeffler pokazała zgromadzonemu obserwatorom, że szkoła w Trzebiegoszczu jest placówką bez barier. Zdrowe dzieci doskonale integrują się z niepełnosprawnymi, opiekują się sobą wzajemnie i uczą się tolerancji.

– Wszystkie dzieci mają takie same marzenia, chcą się bawić, śmiać, cieszyć – mówi Małgorzata Grunwald-Szeffler. – Jeśli my jesteśmy tolerancyjni, to bawimy się z każdym, bez względu na jego stan zdrowia, kolor skóry czy język, jakim się posługuje. Ważne też jest, byśmy wzajemnie uczyli się od siebie nowych rzeczy, za-

chowań, pomagali sobie, opiekowali się słabszymi.

To wszystko doskonale potrafią uczniowie z Trzebiegoszcza. Znają słabości kolegów, pomagają, a w zamian otrzymują uśmiech, wdzięczność. Obecni podczas śródowego spotkania z okazji dnia tolerancji goście z podziwem obserwowali nie tylko beztroską zabawę dzieci, ale także ich wspólną pracę. Taryfy ulgowej nie miała nawet nauczycielka Małgorzata Grunwald. A to świadczyło, że dorośli też mogą integrować się z dziećmi.

– Pani Małgorzata jest już babcią – zdradziła dyrektor Kiełkowska. – Jej zaangażowanie w integrację zasługuje na wyróżnienie, ma wielkie serce dla dzieci i solidnie pracuje.

W obchodach MOT uczestniczył wójt gminy Lipno Andrzej Szychulski, kierownik SAPO gminy Lipno Kazimierz Mątowski, przedstawicielki Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pracownicy szkoły, nauczyciele, uczniowie i rodzice.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Dziewczyny nie wyobrażają sobie zając bez Julki, Weroniki, Wioletki i Waldka

Julka uśmiechem ozdobiła pamiątkowy balonik

Wspólne prace manualne

Wszystkie dzieci wyśpiewały i wyklaskały słowo „tolerancja”

Małgorzata Szeffler zaprosiła wszystkich do zabawy

Integracji i tolerancji w wydaniu społeczności szkoły przyglądali się: kierownik SAPO Kazimierz Mątowski i wójt Andrzej Szychulski

Waldek szybko opuścił kolana mamy i przyłączył się do zabawy z rówieśnikami

Wioletka tak przedstawiła „tolerancję”

Gmina Lipno

Roczek orkiestry z Brzeźna

Dla mieszkańców Brzeźna i okolicznych miejscowości orkiestra dęta jest prawdziwym skarbem, wizytówką parafii. W poniedziałek świętowała pierwsze urodziny. Nie zabrakło wzruszeń, ale przede wszystkim wielkiej radości.

W Brzeźnie połączono obchody Święta Niepodległości z pierwszą rocznicą utworzenia strażacko-parafialnej orkiestry dętej przy Ochotniczej Straży Pożarnej. Najpierw była uroczysta msza święta, podczas której poświęcono instrumenty. Nie zabrakło podziękowań, m. in. dla władz gminy Lipno za wsparcie w finansowaniu wyjazdów na występy czy dla urzędników za pomoc w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie. Historia orkiestry jest niesamowita. Coś z niczego zrobiono zaledwie w kilka miesięcy. Wszystko dzięki grupie ludzi, którzy umiłowali muzykę.

– Stworzyliśmy orkiestrę dokładnie rok temu. Kapelmistrz Mirosław Bytner podjął się nauczania nas od podstaw gry na instrumentach, zorganizował również pierwsze „narzędzia pracy”. Zaczęliśmy szkolić się od zera i już po czterech miesiącach daliśmy pierwszy, publiczny występ. Było to podczas tegorocznej rezurekcji w kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Brzeźnie. Ale to nie wszystko, bo mieliśmy już zaszczyt wystąpić choćby w Licheniu – wspomina Stanisław Jagielski, sołtys Brzeźna

i zarazem prezes tamtejszej Ochotniczej Straży Pożarnej, w orkiestrze zaś dyrygent.

Nasz rozmówca to inicjator założenia orkiestry. Gdy wpadł na pomysł posiadania własnej grupy muzycznej, nie mógł marzyć, że wszystko pójdzie tak dobrze. Tymczasem dzisiaj Brzeźno posiada wspaniałą orkiestrę, która wciąż chce się rozwijać. – Ten rok upłynął bardzo szybko. Niektórzy poszli już do szkoły muzycznej, gdzie szlifują talenty. Jestem bardzo zadowolony z dzieci, które przychodzą na próby i angażują się w orkiestrę. Podczas pierwszego naboru zgłosiły się 24 osoby, tyle też liczy nasz skład. Najmłodszy muzyk ma 7 lat, starsi są po pięćdziesiątce. Członkami orkiestry są nasi parafianie. Jako że zostało kilka nowych instrumentów, robimy drugi nabór. Naszym partnerem jest Szkoła Podstawowa w Maliszewie – dodaje Jagielski.

Na zakup pierwszych instrumentów zaciągnięto 31 tys. zł kredytu. Na tę kwotę, którą teraz orkiestra rozlicza, składa się 25 tysięcy złotych dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego oraz 6 tysięcy z kasy OSP w Brzeźnie.

– Na drugi rok działalności planujemy powiększenie orkiestry i granie na jeszcze większych imprezach. Myślimy nawet o wyjeździe zagranicznym, ale wszystko rozbija się o pieniądze. Mogę śmiało powiedzieć, że ten zespół to wizytówka Brzeźna. Zamiast siedzieć przed komputerem, młodzież ma szansę aktywnie i pożytecznie spędzać czas. Kolejnym plusem jest integracja mieszkańców. Dzisiaj nie mijamy się obojętnie na ulicy, przy każdej okazji rozmawiamy o sprawach orkiestry, o próbach. To zbliża osoby w każdym wieku – kończy z dumą dyrygent.

Stanisław Jagielski miał początkowo grać na bębnie. Na skutek zbiegu kilku okoliczności został jednak dyrygentem. Podczas poniedziałkowej uroczystości zebrał wiele laurów, otrzymał mnóstwo podziękowań.

Po mszy świętej odbył się uroczysty przemarsz z kościoła do remizy OSP. Tam pokaz umiejętności dali muzycy. Potem wszyscy zasiedli do wspólnej kolacji. A co będzie w Brzeźnie za rok? Można się tylko domyślać, że jeszcze ciekawiej i jeszcze lepiej.

Tekst i fot. Andrzej Korpalski

Nie zabrakło upominków

Muzycy zagrali podczas mszy świętej

Głos zabrał dyrygent

Najmłodszy muzyk orkiestry Brzeźna

Przemarsz pod remizę OSP, na czele dyrygent Stanisław Jagielski

Obecny był m.in. wójt gminy Lipno Andrzej Szychulski

Przygotowania do występu w remizie

Orkiestra w swoim żywiole

Goście zasiedli do stołów

Powiat

Narodowe Święto Niepodległości

W poniedziałek obchodziliśmy święto odzyskania przez Polskę niepodległości. Z tej okazji w regionie odbyły się uroczystości upamiętniające 95. rocznicę tego wydarzenia.

W Dobrzyniu nad Wisłą uczestnicy uroczystości przeszli spod urzędu miasta do kościoła, by wziąć udział we wspólnej modlitwie w intencji ojczyzny. Po mszy złożono kwiaty pod pomnikiem 900-lecia Dobrzynia nad Wisłą, a następnie pod obeliskiem przy remizie strażackiej.

W Wielgim delegacje wiązankami uczuły pamięć poległych i pomordowanych w walce z zaborcą. Spod pomnika przemaszowano do Ośrodka Kul-

tury Gminy Wielgie, by obejrzeć występ kabaretu „I to, i owo” oraz posłuchać Gminnej Orkiestry Dętej. Na zakończenie zaprezentował się Zespół Pieśni i Tańca „Młody Toruń”.

W Kikole mszę św. za ojczyznę odprawił ks. proboszcz Marek Mrówczyński. Uczestnicy obchodów przeszli pod pomnik w centrum wsi, gdzie zostawili kwiaty, a na zakończenie przewodniczący rady gminy Jacek Sadowski zaprosił na grochówkę.

W piątek w Zespole Szkół w Kikole odbyła się uroczysta akademicka dla społeczności szkolnej i mieszkańców gminy. Przypomniano podczas niej 123 lata niewoli Polski. Nie zabrakło patriotycznych pieśni oraz recytacji wierszy. Całość przygotowali uczniowie gimnazjum pod kierunkiem nauczycieli.

**Andrzej Korpalski,
fot. (ak, nadesłane)**

Początki sztabarowe ustawili się przed kościołem parafialnym w Dobrzyniu

Złożenie kwiatów pod obeliskiem księdza Leonadra Lipki w Dobrzyniu

Przemarsz pod remizę OSP w Dobrzyniu, w pierwszym rzędzie muzycy orkiestry dętej

Początki sztabarowe podczas hymnu Polski

Akademia w Zespole Szkół w Kikole

Wiązankę kwiatów składa delegacja Przedszkola Publicznego w Kikole: Klaudia Mikołajczyk, Jakub Mazanowski i Igor Ośmiatowski

Przemarsz rozpoczęto w centrum Wielgiego, a całość prowadziła orkiestra dęta

Delegacja władz gminy Wielgie z wójtem Tadeuszem Wiewińskim i przewodniczącą rady gminy Haliną Sztupką na czele

Występ kabaretu „I to i owo” w Wielgim

Klasa I c ze Szkoły Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego w Skępem.

Uczniowie: Kinga Kretkowska, Paulina Mosińska, Bartłomiej Pytelewski, Maria Bagińska, Kamil Chorebiewski, Mikołaj Galla, Amelia Jagas, Dominika Zawadzka, Michał Suchara, Katarzyna Gabrychowicz, Kamil Wiśniewski, Kacper Moderski, Hanna Krzyszcza, Nikola Lewandowska, Amelia Sztankiewicz, Damian Jędrzejewski, Zofia Targańska, Jan Szmulewicz, Klara Zawadzka, Katarzyna Wojciechowska, Wojciech Mańkiewicz, Sebastian Skibiński, Jakub Kowalski, Jan Stefański, Kacper Górczyński, Paulina Dzienniak, Natalia Wojciechowska. Wychowawczyni Alina Macias.

Klasa I ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wichowie

Uczniowie: Julia Ciarkowska, Aleksandra Czajkowska, Angelika Głąb, Karolina Karczewska, Mateusz Karczewski, Natalia Lizińska, Joanna Niedziatkowska, Weronika Nowak, Laura Sikorska, Szymon Wiktor Stankiewicz, Amelia Strzelecka, Nadia Szychulska. Wychowawczyni Jadwiga Jasińska.

fot. Lidia Jagielska

Za tydzień w CLI pierwszaki z Woli i Wólki

Gmina Lipno

Wszyscy święci balują w niebie

W ostatnią środę października uczniowie klas IV-VI ze Szkoły Podstawowej w Maliszewie, pod okiem anglistki Magdaleny Kucińskiej i nauczycielki muzyki oraz religii Doroty Modrzejewskiej, zaprezentowali program poświęcony obchodom dnia Wszystkich Świętych.

Ten dzień uczniowie przeżyli uroczystie, przy symbolicznie zapalonych zniczach. Nie było osoby, której nie zakreśliłaby się w oku łza na wspomnienie bliskich, którzy już odeszli. Z kolei w czwartek, zamiast zakładać przerażające maski z okazji Halloween, uczniowie wzięli udział w... Balu Wszystkich Świętych.

Świętą balu została Martyna Agacińska z klasy VI, a świętym Antoni Smoliński-Towarek. Uczniowie najczęściej przebierali się za swoich patronów, np. św. Mikołaja, Huberta, Antoniego,

Jadwigę. Niektórzy przywdziali anielskie stroje, jeszcze inni wcielili się w postacie biblijne. Warunek był jeden – trzeba było mieć w głowie garść informacji o tym, za kogo się przebrało.

Rozstrzygnięto również konkurs plastyczny „Mój patron”. W kategorii klas IV-VI zwyciężyli: Karolina Zarębska (kl. VI), Julita Frej (kl. IV) oraz Łukasz Ostrowski (kl. IV), a w kategorii klas I-III: Klaudia Świerska (kl. II), Oliwia Mamrzyńska (kl. III) oraz Natalia Parzniewska (kl. II).

opr. (aba), fot. nadesłane

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
08:55 Ojciec Mateusz (68) - serial
09:55 Osobliwości mórz i oceanów (12) - dokument
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Przepis dnia
12:45 Osobliwości mórz i oceanów (13) - dokument
13:50 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Moda na sukces (5886) - serial
14:50 Przepis dnia
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:15 Klan (2497) - serial
15:45 Bonanza (168) - serial
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2498) - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Biało-Czerwoni - magazyn
20:08 Rajdy WRC - magazyn
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz (132) - serial
21:25 Sprawa dla reportera - dokument
22:25 Zawieszeni na drzewie - komedia
23:55 Bonanza (168) - serial
00:55 Świat się kręci
01:50 Hrabina Cosel (1) - serial
02:50 Notacje (607) - dokument

05:20 Rozmowy w toku (2236) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1822) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (253) - serial
12:15 Szpital (127) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (1093) - serial
14:00 Wawa non stop (51) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (254) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2237) - talk show
17:00 Szpital (128) - serial; Program powstaje przy udziale konsultantów oraz lekarzy z kilku krakowskich szpitalnych oddziałów ratunkowych. Od nich pochodzą opisy zdarzeń z izby przyjęć, a także wskazówki dotyczące dalszego diagnozowania i leczenia pacjentów.
18:00 Wawa non stop (52) - rozrywka
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1823) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (1094) - serial
21:30 Kuchenne rewolucje (11) - rozrywka
22:30 Kiler-ów 2-óch - komedia kryminalna; Jurek i Ewa stoją na czele fundacji, której celem jest udzielanie wsparcia organizacjom państwowym i grupom zawodowym. Prestiż fundacji powoduje, że obracają się w towarzystwie VIP-ów, a nawet samego prezydenta RP. Tymczasem Siara i Lipski za kratami więzienia organizują zamach na życie Jurka. .
00:55 Superwizjer
01:30 Uwaga!
01:45 Arkana magii (1103) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (5) - dokument
06:00 Dyżur (38) - dokument
06:30 Menu na miarę
07:00 Tom i Jerry (74-76) - serial
07:25 Timon i Pumba (73) - serial
08:00 Zaklinacz psów (14) - dokument
09:00 Bankomat. Wyścig z czasem (8) - rozrywka
10:00 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (2) - dokument
10:30 Zaginiony świat (42) - serial
11:30 Niania (33) - serial
12:00 Niania (34) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (15) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (16) - serial
14:30 Niania (35) - serial
15:00 Niania (36) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (13) - rozrywka
16:00 Akademia policyjna (9) - serial
17:00 Akademia policyjna (12) - serial
18:00 Zaginiony świat (43) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (10) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (12) - serial
20:00 Hot Shots! - komedia sensacyjna
21:45 American Pie - komedia
23:50 American Pie: wakacje - komedia
01:45 Zobacz to!
02:20 JRG w akcji (8) - rozrywka
02:50 Dyżur (7) - dokument

05:50 Faceci do wzięcia (38) - serial
06:25 Lokatorzy (30) - serial
07:05 M jak miłość (380) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:35 Barwy szczęścia (1006) - serial
11:15 Na dobre i na złe (175) - serial
12:15 Anna Dymna - spotkajmy się - dyskusja
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (8) - dokument
13:25 Szkoła życia (45) - serial
14:15 Postaw na milion - rozrywka
15:05 Rodzinka.pl (96) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda - kraj
16:15 Na dobre i na złe (537) - serial
17:15 Szkoła życia (46) - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia (1006) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1007) - serial
20:40 Przyjęty - komedia; Bartleby "B" Gaines skończył liceum i zgodnie z planami rodziców zamierza dostać się do college'u. Jednak żadna z wyższych uczelni nie chce przyjąć leniwego i pozbawionego ambicji ucznia. Ponieważ rodzina wywiera na niego coraz większą presję, Bartleby postanawia stworzyć fikcyjną uczelnię, by pokazać rodzicom świadectwo przyjęcia. Wkrótce do szkoły Bartleby'ego zaczynają się zgłaszać amatorzy życia bez zobowiązań i nielegalnych interesów.
22:15 Kocham kino - wstęp - kultura
22:25 Pora umierać - dramat obyczajowy
00:20 Yes-Meni naprawiają świat - dokument
02:00 Pora umierać - dramat obyczajowy

06:50 Męski typ (4) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (156) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (453) - serial
09:15 Dr House (14) - serial
10:15 Ostry dyżur (9) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (157) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (454) - serial
14:55 Bananowy doktor (11) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (3) - serial
17:05 Detektyw Monk (8) - serial
18:00 Dr House (15) - serial
19:00 Bananowy doktor (12) - serial
20:00 Dorwać Smarta - komedia; Maxwell Smart, znany także pod kryptonimem agent 86, pracuje dla amerykańskiej agencji szpiegowskiej CONTROL, która na skutek ataku wroga zostaje zdekonspirowana. Szef wywiadu decyduje się powierzyć realizację misji ratunkowej niedoświadczonemu, za to pełnemu zapału Smartowi. Jego partnerką ma być piękna agentka 99, jedyna niezdekonspirowana pracownica operacyjna. Przed nimi wyjątkowo trudne zadanie - schwytanie członków złowrogiej organizacji o nazwie KAOS, która zagraża światu.
22:20 Alcatraz (7) - serial; Madsen i Hauser ścigają Johnn'y'ego McKee, byłego więźnia Alcatraz i bezwzględnego zabójcę, mającego ogromną wiedzę chemiczną. Rozpoczyna się wyścig z czasem - bohaterowie próbują schwytąć przestępcę, zanim otruje kolejne niewinne ofiary.
23:20 Męska sprawa - komedia
01:00 Arkana magii - rozrywka

08:00 Informacje kulturalne
08:25 Miasto Romów - dokument
09:45 Pół serio - komedia
11:20 Człowiek z kwiatem w ustach - film krótkometrażowy
12:00 Trebnie Tutki i Kinior Future Sound - muzyka
13:00 Informacje kulturalne
13:25 Murrurando - film obyczajowy
14:15 Pół serio - komedia
16:00 Rozmowy o literaturze i nie tylko - rozmowa
16:35 Sztuka czytania
17:15 Miasto Romów - dokument
18:25 Noise - film krótkometrażowy
18:30 Dwa kroki za - film krótkometrażowy
18:50 Niedziela Barabasza - nowela filmowe
19:30 Tajemnice Wiklinowej Zatoki (7)
19:50 Żeby inaczej - film krótkometrażowy
20:20 Hała odlotów (45) - talk show
21:10 Mad Men (9) - serial
22:15 Medium - horror; Akcja rozgrywa się w Sopocie po dojściu Hitlera do władzy. W mieście dzieją się dziwne rzeczy. Komisarz policji nie wie, dlaczego obudził się rano na plaży, mieszkaniec Warszawy z niezrozumiałych dla siebie przyczyn pojechał nad morze, nauczycielka w środku lekcji wychodzi z klasy i wyjeżdża nad Bałtyk.
00:00 Hała odlotów (45) - talk show
01:05 Jej Wysokość Afrodyta - komedia

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (74) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (63) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (64) - serial
10:00 Trudne sprawy (54) - serial
11:00 Dlaczego ja? (351) - serial
12:00 Fat Killers - zabójcy tłuszczu (10)
13:00 STOP Drogówka
14:00 Pierwsza miłość (1779) - serial
14:45 Trudne sprawy (52) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (606) - serial
17:00 Dlaczego ja? (491) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1780) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (368) - serial
20:00 Zdrady (11) - serial; Bohaterów łączy ten sam problem - podejrzewają życiowych partnerów o zdradę. Specjalizujący się w tego typu sprawach prywatny detektyw pomaga im w odkryciu prawdy. Po zapoznaniu się z wynikami jego pracy zainteresowani decydują, czy chcą zaprzestać dochodzenia, czy też je kontynuować i przyłapać partnera na gorącym uczynku.
21:00 Hotel 52 (11) - serial; Iwona przyjeżdża do Warszawy. W hotelu melduje się Jacek. Wtajemnicza Tomasza w plan - przygotował nietypową niespodziankę dla dziewczyny. Zamierza sam zapakować się w prezent. Gdy Kamila otworzy pudło, jej oczom nie tylko ukaże się Jacek, ale także pierścionek zaręczynowy.
22:00 2XL (11) - serial
23:00 Fat Killers - zabójcy tłuszczu (10)
00:00 Kabaretowa ekstraklasa (5)

04:55 4music - muzyka
06:00 Ukryta miłość (107) - serial
06:55 Mega Chichot - rozrywka
07:25 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
07:55 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
08:25 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
08:55 Komisarz Rex (6) - serial
09:55 Niepokromiona miłość (51) - serial
10:50 Kiedy się zakocham (105) - serial
11:50 Przyjaciele z Kieszonkowa (30) - serial
12:10 Przyjaciele z Kieszonkowa (31) - serial
12:30 Simba (42) - serial
13:00 Mega Chichot - rozrywka
13:30 Tylko miłość (52) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (26) - serial
15:30 Komisarz Rex (7) - serial
16:30 Hotel 52 (52) - serial
17:30 Niepokromiona miłość (52) - serial
18:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
19:00 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
19:30 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
20:00 Rocky V - film sensacyjny; Po przeżyciach w Rosji filadelfijski champion Rocky Balboa postanawia na zawsze wycofać się z ringu. Teraz najważniejszy jest dla niego syn, to jemu poświęca wszystkie siły.
22:15 Żywa tarcza - film sensacyjny
00:05 To był dzień

07:20 Był taki dzień (403) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:20 Okrasa łamie przepisy
09:00 Marszałek Piłsudski (5) - serial
10:00 Dziką Polską (154) - dokument
10:30 Szlakiem gwiazd (11) - rozrywka
11:00 Cafe Historia (63) - publicystyka
11:30 Sploty jednego warkocza
12:10 Ocalić od zapomnienia (10)
12:35 Ex libris
12:55 Pamięć. Tajemnice lasów Piasnicy
13:50 Gdynia była pierwsza - dokument
14:50 Sensacje XX wieku (136, 139)
15:55 Cała prawda o (2) - dokument
17:00 Marszałek Piłsudski (6) - serial
18:05 Casus Otto Schimek - dokument
18:50 Flesz historii
19:10 Dziennik telewizyjny
20:00 Gdy świat się wali (10) - dokument
21:00 Polska i świat z historią w tle (119)
21:30 Szerokie tory (53) - dokument
22:05 Spór o historię (32) - dokument
22:45 Sprint przez historię Przemysława Babiarza (14) - magazyn
23:25 Zdarzyło się w Mafekingu - dokument
00:10 Cygan w drodze - dokument
00:30 Szlakiem gwiazd (11) - rozrywka
01:05 Za kulisami PRL (25) - dokument
01:35 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (5) - dokument
02:15 Wycieczka - dokument

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

PIĄTEK 20:00 TVN

Starcie tytanów

Film fantastyczny, 140 min., USA, 2010

Grecki heros Perseusz, syn Zeusa i księżniczki Danae, nosi w sobie boską moc. Niestety, nie jest na tyle silny, aby uchronić rodzinę przed mściwym bogiem śmierci, Hadesem. Bóg ciemności jest żądny krwi i władzy. Marzy o odebraniu Zeusowi mocy i przejęciu kontroli nad Ziemią. Zrozpaczony Perseusz postanawia poprowadzić wyprawę do krainy zmarłych. Wierzy, że uda mu się pokonać Hadesa, a tym samym ocalić świat przed chaosem. Razem z grupą śmiałków przeciwstawi się przeznaczeniu i stoczy walkę z demonami oraz przeraźliwymi bestiami.

SOBOTA 21:25 TVP 1

Mamma Mia!

Komedia muzyczna, 115 min, Wielka Brytania/USA/Niemcy, 2008

Grecka wyspa Kalokairi. Donna Sheridan wraz z 19-letnią córką prowadzą mały pensjonat. Sophie, która ma poślubić Skya, marzy o tym, by do ołtarza poprowadził ją ojciec, którego nigdy nie poznała. Z pamiętnika matki dowiaduje się, że w lecie 1979 roku Donna romansowała z trzema mężczyznami. Jeden z nich musi być ojcem dziewczyny. Sophie jest przekonana, że rozpozna go od razu. W tajemnicy przed matką zaprasza na wesele nowojorskiego architekta Sama Carmichaela, londyńskiego bankiera Harry'ego Brighta oraz podróżnika i pisarza Billa Andersona.

PONIEDZIAŁEK 20:05 Polsat

Kod da Vinci

Thriller, 185 min, USA, 2006

W Luwrze zostaje zamordowany kustosz Jacques Sauniere. Sprowadzony z Harvardu profesor Robert Langdon, światowej sławy historyk i badacz symboli, ma pomóc policji w rozszyfrowaniu zagadkowych śladów znalezionych na miejscu zbrodni. Uczony, który sam wkrótce staje się podejrzanym, odkrywa, że Sauniere był członkiem tajnego bractwa, a jego śmierć ma prawdopodobnie związek z tajemnicą sięgającą początków chrześcijaństwa. Langdonowi pomaga w śledztwie wnuczka zamordowanego, kryptolog Sophie Neveu.

WTOREK 20:10 Polsat

Ballistic

Film sensacyjny, 110 min, USA/Niemcy, 2002

Przed siedmiu laty jeden z najlepszych agentów FBI, Jeremiah Ecks, stracił żonę. Zginęła w eksplozji samochodu. Zrozpaczony Ecks porzucił pracę i pogrążył się w żałobie. Teraz jego były szef chce, by agent wrócił do zawodu i wykonał wyjątkowo niebezpieczne zadanie. Doskonale wyszkolona pracownica Agencji Bezpieczeństwa Narodowego, Sever, wymknęła się spod kontroli zwierzchników i zaczęła własną grę. Porwała syna jednego z członków tajnej komisji pracującej nad bronią masowej zagłady. Jediną osobą, która może ją powstrzymać, jest właśnie Ecks.

05:55 Info poranek
07:45 Zus dla Ciebie
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
08:55 Ojciec Mateusz (69) - serial
09:55 Osobliwości mórz i oceanów (13)
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Przepis dnia
12:40 Kameleony - dokument
13:40 Jedna scena (20) - kultura
14:00 Jaka to melodia? - rozrywka
14:50 Przepis dnia
15:00 Wiadomości
15:15 Klan (2498) - serial
15:45 Sprawa dla reportera - dokument
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 34. Wieczory Humoru i Satyry - Lidzbark 2013 - Kabaretowa noc pod gwiazdami - rozrywka
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Biało-Czerwoni - magazyn
20:10 Rajd Wielkiej Brytanii
20:15 Pogoda
20:20 Piąty stadion (44) - serial
20:30 Polska - Słowacja - piłka nożna
22:55 Piąty stadion (45) - serial
23:05 Krzyk II - horror
01:10 Świat się kręci
02:00 Weekendowy magazyn filmowy (144) - kultura
02:30 Mistrz - dramat obyczajowy

05:20 Rozmowy w toku (2237) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1823) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (254) - serial
12:15 Szpital (128) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (1094) - serial
14:00 Wawa non stop (52) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (255) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2238) - talk show
17:00 Szpital (129) - serial
18:00 Wawa non stop (53) - rozrywka; Maciej, pasjonat motocykli i muzyki rockowej prowadzi komis z rowerami. Pewnego dnia nieoczekiwanie dziedziczy duży, stary dom w centrum Warszawy.
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Starcie tytanów - film fantastyczny
22:20 W morzu ognia - film sensacyjny; Jack Taggart jest agentem zajmującym się ochroną środowiska. Prowadzi prywatne śledztwo w sprawie śmierci przyjaciela. Wiąże się ono z wyjazdem do odległych, położonych w górach osad. Okolica musi kryć jakąś tajemnicę, gdyż nikt z miejscowych nie chce z nim rozmawiać. Wreszcie docieklivy inspektor odkrywa prawdę. W górach są stare kopalnie, w których prywatna firma magazynuje toksyczne odpady. To bardzo dochodowy interes, ale i ogromne zagrożenie dla środowiska.
00:25 Kuba Wojewódzki (11) - talk show
01:30 Uwaga!
01:45 Arkana magii (1104) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (7) - dokument
06:00 Dyżur (39) - dokument
06:30 No problem!
07:00 Tom i Jerry (77) - serial
07:05 Tom i Jerry (78) - serial
07:10 Tom i Jerry (79) - serial
07:25 Timon i Pumba (74) - serial
08:00 Taki jest świat
09:00 Menu na miarę
09:30 Kręcimy z gwiazdami (9) - rozrywka
10:30 Zaginiony świat (43) - serial
11:30 Niania (35) - serial
12:00 Niania (36) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (16) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (17) - serial
14:30 Niania (37) - serial
15:00 Niania (38) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (14) - rozrywka
16:00 Akademia policyjna (10) - serial
17:00 Akademia policyjna (13) - serial
18:00 Zaginiony świat (44) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (11) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (13) - serial
20:00 Król wojowników - film sensacyjny
22:00 Sharknado - film sf
23:55 Zemsta po śmierci - horror
02:00 Zobacz to!
02:30 Dyżur (8) - dokument

05:55 Faceci do wzięcia (39) - serial
06:30 Lokatorzy (31) - serial
07:05 M jak miłość (381) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Barwy szczęścia (1007) - serial
11:15 Na dobre i na złe (176) - serial
12:15 W krainie lwów (2) - dokument
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (9) - dokument
13:20 Szkoła życia (46) - serial
14:10 Kabaret Moralnego Niepokoju (2) - rozrywka
15:05 Rodzinka.pl (97) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda - kraj
16:20 U Pana Boga w ogródku (10) - serial
17:15 Szkoła życia (47) - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia (1007) - serial
20:00 Boscy w sieci (10) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1008) - serial
20:45 Rodzinka.pl (123, 124) - serial
21:50 Dzięki Bogu już weekend - rozrywka
23:05 Tytko dla dorosłych (22) - rozrywka
23:20 Piąty stadion (80) - serial
23:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (11) - serial; Zespół stara się ustalić, kto odpowiada za zabójstwo byłej prostytutki, której zdjęcie umieszczono na stronie internetowej. Fotografia wydaje się budzącym niesmak żartem. Do momentu, gdy ciało kobiety zostaje znalezione w śmietniku.
00:20 Przyjęty - komedia
02:00 Nowa (5) - serial
02:50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (11) - serial

05:35 We dwoje (13) - rozrywka
06:50 Męski typ (1) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (157) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (454) - serial
09:15 Dr House (15) - serial
10:15 Ostry dyżur (10) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (158) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (455) - serial
14:55 Bananowy doktor (12) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (4) - serial
17:05 Detektyw Monk (9) - serial
18:00 Dr House (16) - serial
19:00 Bananowy doktor (13) - serial
20:00 Pan niania - komedia; Zawodowy sportowiec, mistrz w zapasach Sean Armstrong, na prośbę przyjaciela zgadza się przyjąć niecodzienne zlecenie. Zostaje opiekunem dwóch rozwydrzonych dzieciaków, Aleksa i Kate Masonów. Para ta cieszy się wśród dorosłych bardzo złą opinią; jej ulubionym zajęciem jest niszczenie wystawki obrazów wokół, a szczególną radość sprawia im doprowadzanie do rozpacz kolejnych opiekunek. Dzieciaki szybko orientują się, że ich wyjątkowo silny i z pozoru surowy opiekun ma złote serce.
21:45 Słoneczny wojownik - film sensacyjny; Były komandos Max Donigan i jego przyjaciel Leo Porter pomagają Patrycji Goodwyn w poszukiwaniach zaginionego azteckiego miasta.
23:55 Mentalista (12) - serial
00:50 Miss Agent II: uzbrojona i uroczą - komedia kryminalna

08:00 Afisz kulturalny - kultura
08:15 Naród niepoliczonych - dokument
09:30 Tragarz puchu - film psychologiczny
11:05 Jak to jest być moją matką - film obyczajowy
12:00 Rave - kultura
12:25 Tricodex - muzyka
13:25 Żelazna ręka - film krótkometrażowy
13:50 Tragarz puchu - film psychologiczny
15:25 Libera - Przewodnik po sztuce - dokument
15:30 Noise - film krótkometrażowy
15:40 Dwa kroki za - film krótkometrażowy
16:00 Jan A.P. Kaczmarek - dokument
16:40 Kulturanek
17:20 Naród niepoliczonych - dokument
18:35 Klara i Angelika - film obyczajowy
19:30 Powrót do Wiklinowej Zatoki (1) - serial
19:40 Jeden dzień z życia kukułki zegarowej - film krótkometrażowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Noi Albinoi - dramat obyczajowy; Noi ma siedemnaście lat, ale z powodu oryginalnej urody albinośa wygląda na więcej. Do typowego nastolatka bardzo mu jednak daleko.
22:05 Tygodnik kulturalny - kultura
22:55 Mad Men (9) - serial
00:05 Lester Bowie i "Miłość" - muzyka
01:20 Informacje kulturalne
01:40 Noi Albinoi - dramat obyczajowy

05:00 Wstawaj! Gramy! (2458) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (75) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (65) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (66) - serial
10:00 Trudne sprawy (55) - serial
11:00 Dlaczego ja? (352) - serial
12:00 Nasz nowy dom (7) - rozrywka
13:00 STOP Drogówka
14:00 Pierwsza miłość (1780) - serial
14:45 Trudne sprawy (53) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (607) - serial
17:00 Dlaczego ja? (492) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1781) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (369) - serial
20:00 Tylko taniec - Got to Dance (9) - rozrywka
22:00 Kiedy dzwoni nieznajomy - horror; Remake kultowego horroru Freda Waltona z 1979 roku. Jego bohaterką jest Jill - nastoletnia niania, której pewne zamożne małżeństwo powierza opiekę nad dwójką pociech. Noc w pięknym, oddalonym od miasta domu zapowiada się spokojnie. Kiedy dzieci zasypiają, niespodziewanie dzwoni telefon. Nieznajomy głos i treść rozmowy wzbudzają niepokój Jill, a gdy telefony zaczynają się powtarzać, ogarnia ją paniczny lęk. Jednak prawdziwy koszmar zaczyna się w chwili, w której okazuje się, że mrozące krew w żyłach telefony pochodzą z wnętrza domu.
00:00 Boa kontra pyton - thriller
02:00 Dziewczyny z fortuną (66) - rozrywka

06:00 Ukryta miłość (108) - serial
06:55 Jaś Fasola - rozrywka
07:25 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
07:55 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
08:25 Szczenięce lata Toma i Jerry'ego
08:55 Komisarz Rex (7) - serial
09:55 Nieposkromiona miłość (52) - serial
10:50 Kiedy się zakochał (106) - serial
11:50 Przyjaciele z Kieszonkowa (32) - serial
12:10 Przyjaciele z Kieszonkowa (33) - serial
12:30 Simba (43) - serial
13:00 Dekoratornia
13:30 Tylko miłość (53) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (27) - serial
15:30 Komisarz Rex (8) - serial
16:30 Hotel 52 (53) - serial
17:30 Nieposkromiona miłość (53) - serial
18:30 Szczenięce lata Toma i Jerry'ego - serial
19:00 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
19:30 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
20:00 Wywiad z zabójcą - film sensacyjny; Viktor wychował się w rumuńskich slumsach. Tam poznał arkaną swojej pracy - zabijania na zlecenie. Zdradzony przez szefów pozoruje własną śmierć i ucieka do Londynu.
22:05 STOP Drogówka
23:05 Afera na planie - film erotyczny
00:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (19) - serial
01:55 To był dzień

07:20 Był taki dzień (404) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Makłowicz w podróży
08:40 Ex libris
09:00 Marszałek Piłsudski (6) - serial
10:05 Tropami mitów (2) - dokument
10:50 Zaproszenie
11:30 Gdy świat się wali (10) - dokument
12:35 Polska i świat z historią w tle (119)
13:00 Szerokie tory (53) - dokument
13:35 Spór o historię (32) - dokument
14:15 Sprint przez historię Przemysława Babiarza (14) - magazyn
14:50 Testament von Olszewskiego
15:20 Daleko i blisko (5) - dokument
15:40 Pocztkówki z Moskwy (3) - dokument
15:55 Spółdzielczość w Polsce
16:25 Kama - dokument
17:05 Marszałek Piłsudski (7) - serial
18:12 Encyklopedia II wojny światowej (23, 22) - dokument
19:05 Dziennik telewizyjny
19:50 Ginące cywilizacje (2) - dokument
21:00 Cafe Historia (64) - publicystyka
21:25 Szerokie tory (147) - dokument
22:00 Sensacje XX wieku (140, 158)
23:05 Podwodna Polska (134) - dokument
23:40 Za kulisami PRL (26) - dokument
00:15 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (6) - dokument
00:45 Zaproszenie01:20 Gorzkie zwycięstwo - dokument

06:00 Moda na sukces (5884) - serial
06:30 Cudowne miejsca
06:55 Pełnosprawni - magazyn
07:15 Las bliżej nas
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl
08:30 Magazyn Ligi Mistrzów - magazyn
08:55 Dora poznaje świat (41) - serial
09:30 Pingwiny z Madagaskaru (16) - serial
09:55 iCarly (11) - serial
10:30 Jak to działa?
11:00 Program rozrywkowy - rozrywka
11:30 Nie ma jak Polska
12:00 Weekendowy magazyn filmowy (144) - kultura
12:25 Jaka to melodia? - rozrywka
13:00 Blondynka (24) - serial
13:50 Enklawy dzikiej przyrody (10) - dokument
14:30 Okrasa łamie przepisy
15:10 Opowieści na dobranoc - komedia
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Ojciec Mateusz (132) - serial
18:25 Pogotowie rachunkowe
19:10 Smerfy - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Biało-Czerwoni - magazyn
20:10 Rajd Wielkiej Brytanii - sporty motorowe
20:15 Pogoda
20:25 Komisarz Alex (51) - serial
21:25 Mamma Mia! - komedia muzyczna
23:20 Żywe trupy (11) - serial
00:15 Na pewno, być może - komedia romantyczna
02:20 Krzyk II - horror

05:50 Mango - Telezakupy
07:55 Kobieta na krańcu świata (10)
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1820) - serial
11:25 Na Wspólnej (1821) - serial
11:50 Na Wspólnej (1822) - serial
12:10 Na Wspólnej (1823) - serial
12:50 Ugotowani (10) - rozrywka
13:50 Perfekcyjna pani domu (11)
14:50 MasterChef (11) - rozrywka
15:55 Przepis na życie (11) - serial
16:55 Bitwa o dom (11) - rozrywka
18:00 Kuchenne rewolucje (11) - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport - wiadomości sportowe
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mam talent (11) - rozrywka
21:55 Jak w niebie - komedia romantyczna; Młoda lekarka, Elizabeth, po 24 godzinach pracy w szpitalu wybiera się na randkę, na którą umówiła ją siostra. Niestety, nie dociera na miejsce. Zostaje ranna w wypadku i zapada w śpiączkę. Dzięki kobiecie wędruje do jej mieszkania, które, jak się okazuje, jest już zajęte. Zajmuje je David, mający nadzieję, że przeprowadzka pomoże mu uporać się z cierpieniem po stracie żony. Niebawem mężczyzna i duch Elizabeth dochodzą do wniosku, że są dla siebie stworzeni. Tymczasem siostra lekarki rozważa odłączenie jej od aparatury podtrzymującej życie.
23:55 Statek widmo - horror
01:50 Uwaga!
02:05 Arkana magii (1105) - rozrywka

05:35 Z archiwum policji (9) - dokument
06:20 No problem!
06:50 Taki jest świat
07:45 Steve Irwin - łowca krokodyli (13)
08:45 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (3) - dokument
09:15 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (4) - dokument
09:55 Stefan Malutki - film animowany
11:55 Żółwik Sammy w 50 lat dookoła świata - film animowany
13:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
14:50 Wielki Joe - film przygodowy
17:10 Kopalnie króla Salomona (2)
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (12) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (14) - serial
20:00 Snajper - thriller; Snajper Dillon chce odejść na emeryturę, ale przyjmuje zadanie od agenta Flicka: ma zabić terrorystę Richarda Phillipsa, który zamierza sprzedać Korei Północnej broń jądrową. Dillon wyrusza do małego miasteczka Julian, gdzie Phillips ma posiadłość nad brzegiem jeziora. Kiedy snajper przybywa na miejsce, udaje prawnika spędzającego wolny czas na wędkowaniu.
21:50 Potęga strachu - thriller
00:25 Krwawa uczta - horror
02:05 Zobacz to!

05:55 Tygrysy Europy (8) - serial
07:00 M jak miłość (1015) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Sztuka życia
11:25 Barwy szczęścia (1004) - serial
12:00 Barwy szczęścia (1005) - serial
12:35 Barwy szczęścia (1006) - serial
13:15 Superzaradni (2) - dokument
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Rodzinka.pl (123) - serial
15:10 Rodzinka.pl (124) - serial
15:40 Boscy w sieci (10) - serial
15:45 Słowo na niedzielę
15:55 Czas honoru (76) - serial
16:55 Dzięki Bogu już weekend - rozrywka
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 The Voice of Poland (17) - rozrywka
22:10 Egzorcysta: Początek - horror; Młody ksiądz Merrin przemierza świat, by zapomnieć o okropnościach wojny. Kryzys wiary sprawia, że poświęca się pasji - archeologii. Trafia do Kairu, gdzie kolekcjoner starożytności zleca mu odszukanie tajemniczej relikwii. Merrin przyłącza się do wyprawy naukowej, która prowadzi wykopaliska w odległym zakątku Kenii. Archeolodzy odkopują zachowany w idealnym stanie chrześcijański kościół z czasów Bizancjum. Pod budowlą znajduje się zagadkowa krypta. Legenda głosi, że w tym miejscu Lucifer spadł na ziemię po wygnaniu z raju.
00:15 Emir Kusturica & The No Smoking Orchestra (4) - muzyka
01:20 Krótki pobyt w Szwajcarii - film obyczajowy

05:45 Misja Martyna – extra (1) - rozrywka
06:30 Misja Martyna – extra (2) - rozrywka
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Obcy w Ameryce (9) - serial
09:50 Człowiek – cel (6) - serial
10:45 Przyjaciele (19) - serial
11:15 Przyjaciele (20) - serial
11:45 Przyjaciele (21) - serial
12:15 Przyjaciele (22) - serial
12:45 Pan niania - komedia
14:25 Usta usta (7) - serial
15:25 Kobra - oddział specjalny (12) - serial
16:25 Dr House (13) - serial
17:25 Bananowy doktor (10) - serial
18:25 Bananowy doktor (11) - serial
19:30 Miss Agent II: uzbrojona i uroczą - komedia kryminalna
21:50 Honey - komedia romantyczna; Mieszkająca w podmiejskich slumsach 20-letnia Honey Daniels marzy o karierze tancerki. Pewnego dnia tańczącą w klubie dziewczynę zauważa wpływowy magnat muzyczny Michael Ellis i oferuje jej kontrakt. Jednak Ellis nie ma wobec niej uczciwych zamiarów. Stawia ultimatum: pomoże jej, jeśli zostanie jego kochanką. Sugeruje, że w przeciwnym razie dziewczyna nie ma czego szukać w muzycznym biznesie. Honey odrzuca jego ofertę, ale nie zamierza rezygnować z kariery.
23:50 Złoto dla zuchwałych - film wojenny; II wojna światowa. Amerykański żołnierz Kelly bierze do niewoli niemieckiego oficera. Od więźnia dowiaduje się o tajnej misji przetransportowania 16 milionów dolarów w złocie.
02:50 Arkana magii - rozrywka

08:00 Informacje kulturalne
08:25 Persona non grata - dramat obyczajowy
10:30 Dolny Śląsk. Do zobaczenia (5) - dokument
11:00 Kulturanek
11:35 Informacje kulturalne
12:00 Bliskie spotkania z wesołym diabłem - film przygodowy
13:30 Pierwszy krzyk - dokument
15:20 Filharmonicy w Wiedniu - muzyka
16:35 Real (10) - film krótkometrażowy
17:15 Sztuka czytania
17:50 Dolny Śląsk. Do zobaczenia (5)
18:30 Rozmowy o zmierzchu i świcie (6)
19:15 Klasyczne albumy rocka (36) - dokument
20:25 Miasto ślepców - thriller; Mieszkańców nieznanego miasta atakuje epidemia ślepoty. Usilne próby znalezienia odpowiedniego leku kończą się fiaskiem, gdyż każdy kontakt z zarażonym powoduje utratę wzroku. Władze miasta podejmują decyzję, by zarażonych umieścić w opuszczonym szpitalu psychiatrycznym, a następnie poddać ich kwarantannie. Żona chorego lekarza, która udaje ociemniałą, by być blisko męża.
22:45 Solidarity of Arts 2013 - McFerrin+ - muzyka
00:10 Hala odlotów (45) - talk show
01:05 Miasto ślepców - thriller

05:00 Wstawaj! Gramy! (2459) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków (10) - serial
08:25 Toy Story - film animowany
10:00 Ewa gotuje
10:35 Aloha, Scooby-Doo - film animowany
12:10 Jaś Fasola (4) - rozrywka
12:45 Must be the music - tylko muzyka (11) - rozrywka
14:45 To nie koniec świata! (10) - serial
15:45 2XL (11) - serial
16:45 Ślubna gorączka (11) - serial
17:45 Trudne sprawy (61) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (370) - serial
20:05 Biblia (5) - serial
22:00 Nowy - komedia; Dizzy Harrison nie cieszy się w szkole szczególną popularnością. Gdy trafiła do więzienia, kolega z celi uczy go paru rzeczy, które mają mu pomóc w uzyskaniu sympatii rówieśników. Dzięki tym radom Dizzy zmienia swój wizerunek i pojawia się w nowym ogólniaku jako wyluzowany twardziel Gil Harris. Szybko zdobywa nowych znajomych, a gdy pomaga szkolnej drużynie wygrać zawody - także przychylności pięknej Danielle. Problemy zaczynają się, gdy jej były chłopak, powodowany zazdrością, zaczyna grzebać w przeszłości Gila.
00:00 Belfer II - dramat kryminalny; Nauczyciel Randall Thomasson zostaje zastrzelony podczas próby zapobieżenia kradzieży samochodu. Tajemniczy nieznajomy przybywa na jego pogrzeb. Okazuje się, że jest to brat Randalla - Karl Thomasson.
02:00 Dziewczyny z fortuną (67) - rozrywka

05:45 Mega Chichot - rozrywka
06:10 Benny Hill - rozrywka
06:45 Zaklinacz psów (10) - dokument
07:45 Największe z największych (1)
08:50 Rusz głową - dokument
09:50 Czysta chata (10) - rozrywka
10:50 Galileo
11:50 Frank i dżungla (2) - dokument
12:55 Spadkobiercy - rozrywka
14:00 STOP Drogówka
15:00 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (18) - rozrywka
15:30 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (10) - rozrywka
16:00 Jaś Fasola - rozrywka
16:35 Mega Chichot - rozrywka
17:05 Rodem z policji - dramat kryminalny
19:00 Galileo
20:00 Skaza - film sensacyjny; Po wyjściu z więzienia John Brickner stara się wrócić do społeczeństwa. Aby odkupić winy, pomaga rodzinie mężczyzny, którego zamordował. Znajduje pracę na budowie i dorabia jako ochroniarz. Pewnego dnia John otrzymuje propozycję zarobienia sporej sumy pieniędzy. Reno i jego dziewczyna, Frankie, namawiają go, by wziął udział w nielegalnych walkach. John wie, że nawet najmniejsze przewinienie może dla niego oznaczać cofnięcie zwolnienia warunkowego i powrót do więzienia.
22:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (19) - serial
23:10 Potwór - horror
01:40 Kroniki Piotra Bałtroczyka z Warmii - rozrywka
02:35 Spadkobiercy - rozrywka

07:20 Był taki dzień (405) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Sonda
08:40 Miejsce z historią (13) - dokument
09:00 Dom (20) - serial
10:40 Szlakiem gwiazd (14) - rozrywka
11:05 Szlakiem gwiazd (15) - rozrywka
11:30 Cafe Historia (64) - publicystyka
11:55 Ginące cywilizacje (2) - dokument
13:00 Bitwy wojny secesyjnej (6) - dokument
14:05 Sensacje XX wieku (140) - dokument
14:35 Sensacje XX wieku (158) - dokument
15:15 Dzieje kultury polskiej (11)
16:15 Auto Moto Klub (2) - dokument
16:40 Flesz historii
17:00 Dom (21) - serial
18:45 Bez komentarza (134) - dokument
19:15 Dziennik telewizyjny
19:50 Panienska z poste restante - komedia
21:15 Ocalony - dokument
21:45 Czerep - dokument
22:20 W ostatniej puszczy Europy (32) - dokument
22:55 Historia faszyzmu (11) - dokument
00:00 Komandoria (1) - serial
01:05 Bitwy wojny secesyjnej (6) - dokument
02:05 Dialogi z przeszłością (6) - dokument
02:45 Nitro Mania - dokument

05:45 Moda na sukces (5885) - serial
06:10 Moda na sukces (5886) - serial
06:30 My, wy, oni
07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:25 Domisie (290) - dla dzieci
08:55 Ziarno
09:30 Zwykła/niezwykła rodzinka (7) - serial
10:20 Zwykła/niezwykła rodzinka (8) - serial
11:10 Biegajmy razem (24) - magazyn
11:30 Świat się kręci - The Best Of
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:10 Między ziemią a niebem
12:55 Pogotowie rachunkowe
13:55 Afryka (4) - dokument
14:55 Mamma Miał - komedia muzyczna
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Komisarz Alex (51) - serial
18:20 Jaka to melodia? - rozrywka
19:00 Przygody Myszi Miki i Kaczora Donalda (45) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Bialo-Czerwoni - magazyn
20:10 Rajd Wielkiej Brytanii - sporty motorowe
20:15 Pogoda
20:25 Blondynka (25) - serial
21:25 Na pewno, być może - komedia romantyczna
23:20 The Box. Pułapka - thriller
01:25 Homeland (11) - serial
02:35 Żywe trupy (11) - serial

05:50 Mango - Telezakupy
07:55 Maja w ogrodzie
08:25 Akademia ogrodnika
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Kobieta na krańcu świata (6) - dokument
11:35 Co za tydzień
12:00 Lekarze (11) - serial
13:00 Prawo Agaty (11) - serial
14:00 Mam talent (11) - rozrywka
15:55 Ekspres polarny - film animowany
18:00 Ugotowani (11) - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport - wiadomości sportowe
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 MasterChef (12) - rozrywka
21:00 Przepis na życie (12) - serial
22:00 Na językach
23:00 88 minut - thriller; Doktor Jack Gramm pracuje jako wykładowca psychiatrii w college'u w Seattle. Współpracuje również z FBI jako biegły sądowy. Pewnego dnia odbiera dziwny telefon. Głos w słuchawce informuje go, że zostało mu tylko 88 minut życia. Jack wie, że nie ma czasu do stracenia. W gronie podejrzanych są jego student, porzucona kochanka i przebywający w celi śmierci seryjny zabójca. Niezwykle umiejętności psychoanalityczne Gramma pozwolą mu w ciągu zaledwie 88 minut rozwiązać zagadkę, kto i dlaczego chce go zabić.
01:20 Kobieta na krańcu świata (6) - dokument
01:55 Uwaga!02:10 Arkana magii (1106) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (11) - dokument
06:00 Kręcimy z gwiazdami (9) - rozrywka
07:00 Łowcy dzikich zwierząt (1) - dokument
08:00 Bankomat. Wyścig z czasem (8) - rozrywka
09:00 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (5) - dokument
09:30 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (6) - dokument
09:55 Cztery pancerni i pies (5) - serial
11:00 Cztery pancerni i pies (6) - serial
12:10 Tygrys i przyjaciele - film animowany
13:55 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
15:10 Magiczne buty - film fantastyczny
17:15 Hot Shots! - komedia sensacyjna
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (13)
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (15)
20:00 Plan lotu - thriller; Owdowiała Kyle Pratt wraz sześciolletnią córeczką Julią leci z Berlina do Nowego Jorku, by pochować tragicznie zmarłego męża. W czasie podróży kobieta zasypia. Gdy się budzi, córki nigdzie nie ma. Intensywnie poszukiwania nie przynoszą rezultatów.
22:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (20) - serial
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (21) - serial
00:00 Potęga strachu - thriller
02:30 Zobacz to!

05:50 Bliskie i groźne spotkania Steve'a (11) - dokument
06:30 Milion ton śmieci
07:10 M jak miłość (1016) - serial
08:05 Barwy szczęścia (1007) - serial
08:35 Barwy szczęścia (1008) - serial
09:10 Kultura, głupcze - kultura
09:45 Dzieje oceanów (3) - dokument
10:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (58) - dokument
11:30 Makłowicz w podróży
12:05 Najgorszy rewolwerowiec Dzikiego Zachodu - western
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 The Voice of Poland (17) - rozrywka
16:25 Na dobre i na złe (537) - serial
17:20 I kto to mówi? (9) - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:40 Pogoda
18:55 Dzięki Bogu już weekend - rozrywka
20:05 Świętokrzyska Gala Kabaretowa (3) - rozrywka; W amfiteatrze Kadzielnia w Kielcach kabareciarze pożegnają lato, podsumowując wydarzenia satyryczne i muzyczne sezonu. Widowisko ma formę ceremonii rozdania nagród. Gałę poprowadzą: Adam Malczyk z Formacji Chatelet i Ada Borek z kabaretu Nowaki.
21:10 Czas honoru (77) - serial
22:00 Czas honoru - realia i ludzie (12) - dokument
22:10 I kto to mówi? (10) - rozrywka
22:45 Kocham kino - kultura
23:20 WOK - wszystko o kulturze - kultura
23:55 Grand Prix Jazz Melomani - dokument
01:00 Egzorcysta: Początek - horror

05:30 Misja Martyna – extra (3) - rozrywka
06:15 Misja Martyna – extra (4) - rozrywka
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Usta usta (7) - serial
09:55 Kobra - oddział specjalny (12) - serial
10:55 Brunet wieczorową porą - komedia
12:55 Szczeniackie wojsko - komedia; Najmłodszy kadeci z wojskowej akademii po raz kolejny przygotowują się do międzyszkolnych zawodów w grach wojennych. Muszą nauczyć się znosić wszelkie niewygody i poddać się wojskowej dyscyplinie. Podobnie jak w poprzednich latach i tym razem nie mają takiego zamiaru. Tymczasem w szkole pojawia się nowy wychowawca, major Payne, który postanawia zmobilizować podopiecznych i poprowadzić ich do zwycięstwa w zawodach.
15:00 Złoto dla zuchwałów - film wojenny
18:00 Alcatraz (7) - serial
18:55 Kobra - oddział specjalny (2) - serial
20:00 Eagle Eye - film sensacyjny; 23-letni Jerry Shaw pewnego dnia odkrywa, że na koncie ma 751 tys. dolarów, a w jego mieszkaniu znajduje się dużo ilości broni. Kobięcy głos informuje go przez telefon, że ma natychmiast opuścić lokal. Mężczyzna odmawia wykonania rozkazu. Trafia w ręce agenta, który oskarża go o udział w spisku. Jerry'emu udaje się uciec z budynku FBI. Dzięki instruktom uzyskanym przez telefon wsiada do czarnego porsche. Pojazdem kieruje Rachel Holloman, której syn ma wystąpić w obecności prezydenta USA.
22:25 Mentalista (13) - serial
23:25 Słoneczny wojownik - film sensacyjny
01:40 Arkana magii - rozrywka

08:00 Informacje kulturalne
08:25 Pułkownik Kwiatkowski - film
10:35 Informacje kulturalne
11:00 Koniec z Hollywood - komediodramat
13:00 Co Ty wiesz o nauce?
13:20 Klasyczne albumy rocka (36)
14:30 Hala odlotów (45) - talk show
15:25 Netrebko, Villazon i Domingo w Wiedniu - muzyka
16:30 Tygodnik kulturalny - kultura
17:25 Studio Kultura - Niedziela z... (1)
18:35 Mścisław Rostopczynski gra II koncert wiolonczelowy Krzysztofa Pendereckiego - muzyka
19:30 Katyn - dramat wojenny; 17 września 1939 roku Sowici wkracają do Polski. W tłumie ludzi uciekających do Małopolski generałowa Róża spozstrzega Annę, żonę rotmistrza Andrzeja. Ta chce przedostać się do miejsca, gdzie Rosjanie przetrzymują polskich jeńców, a między nimi jej męża. Andrzej odmawia opuszczenia obozu. NKWD morduje polskich oficerów, którzy przebywali w niewoli. Generałowa Róża dowiaduje się o śmierci męża, a Agnieszka - o zamordowaniu brata, porucznika pilota Piotra.
21:45 Pieski świat - dokument
23:35 Co Ty wiesz o nauce?
00:05 Aurora i archanioł - dramat kryminalny
02:20 Młoda kultura (13) - muzyka

05:00 Wstawaj! Gramy! (2460) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Scooby-Doo i Brygada Detektywów (20) - serial
08:25 Scooby-Doo! Wakacje z duchami - film animowany
09:55 Jeźdźcy smoków (11) - serial
10:35 Toy Story - film animowany; Bohaterami są zabawki. Dwa razy do roku ogarnia je niepokój. Nowy prezent może spowodować odrzucenie ulubieńca. Zbliżają się urodziny małego Andy'ego. Zwiad plastikowych żołnierzyków stwierdza, że w paczce znajduje się Buzz Astrel, kosmiczny superbohater. Kowboj Chudy przeczuwa, że jego czas już minął, ale skrywa żal pod maską obojętności. Konfrontacja starego kowboja i młodego astronauty jest nieunikniona. Przypadek sprawia, że obaj dostają się do świata ludzi i wpadają w sidła rówieśnika Andy'ego - złośliwego i sadystycznego Sida.
12:15 Tylko taniec - Got to Dance (9) - rozrywka
14:15 Moje córki - melodramat
16:15 Top chef (10) - rozrywka
17:45 Nasz nowy dom (8) - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie (84) - publicystyka
20:00 Must be the music - tylko muzyka (12) - rozrywka
22:05 To nie koniec świata! (11) - serial
23:10 Kości (23) - serial
00:15 Dzikie żądze: Nieoszlifowane diamenty - thriller
02:15 Magazyn sportowy - magazyn

05:55 Mega Chichot - rozrywka
06:25 Benny Hill - rozrywka
07:00 Potęga żywiołów (2) - dokument
08:00 Dekoratoria
08:30 Australijskie rekordy Guinnessa
09:00 Przygody Merlina (23) - serial
10:00 Przygody Merlina (24) - serial
11:00 Galileo
12:00 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (1, 2) - rozrywka
13:00 Dekoratoria
13:30 Frank i dżungla (3) - dokument
14:35 Tuż przed tragedią (1) - dokument
15:35 Obcy wewnątrz nas - dokument
16:35 Mega Chichot - rozrywka
17:05 W krzywym zwierciadle: Poszukiwacze złota - komedia
19:00 Galileo
20:00 Konspiracja Echelon - thriller; Młody inżynier Max Peterson zajmuje się instalowaniem komputerowych systemów bezpieczeństwa. Podczas pobytu służbowego w Bangkoku otrzymuje anonimową przesyłkę z telefonem komórkowym w środku. Wkrótce mężczyzna zaczyna odbierać tajemnicze SMS-y. Max szybko uświadamia sobie, że dzięki zawartym w nich informacjom może czerpać duże korzyści finansowe. Kiedy wygrywa 3 miliony euro w kasynie, sprawy przybierają niepokojący obrót. Max zwraca na siebie uwagę szefa ochrony lokalu i agentów CIA.
22:10 Rozmowy kontrolowane - komedia
00:15 Spadkobiercy - rozrywka
01:15 Kroniki Piotra Bałtroczyka z Warmii - rozrywka
02:15 Tydzień na świecie - publicystyka

07:20 Był taki dzień (352) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:10 Ex libris
08:30 Madonny polskie (28) - dokument
09:05 Dom (21) - serial
10:50 Dzieje kultury polskiej (11) - dokument
12:00 Historia faszyzmu (11) - dokument
13:00 Zobaczyć jak najwięcej (3) - dokument
13:30 Dziką Polską (147) - dokument
14:05 Wielka gra - rozrywka
15:00 Panienka z poste restante - komedia
16:30 Książka historyczna roku 2013 - dokument
17:00 Dom (22) - serial
18:45 Bez komentarza (136) - dokument
19:15 Dziennik telewizyjny
20:00 Byłem wszędzie. Olgierd Budrewicz - dokument
21:00 Demony Sankt Petersburga - dramat wojenny
23:00 Tajemnice Watykanu (3) - dokument
23:35 Tajemnice Watykanu (4) - dokument
00:10 Tajemnica twierdzy szyfrów (5) - serial
01:10 Z archiwum i pamięci (26) - kultura
02:10 Flesz historii
02:35 Zaczise gwiazd (6) - rozrywka

05:55 Info poranek
06:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
09:00 Ojciec Mateusz (70) - serial
09:55 Afryka (4) - dokument
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Klimaty i smaki
12:35 Przepis dnia
12:45 Zdumiewające Indie (1) - dokument
13:50 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Moda na sukces (5887) - serial
14:50 Przepis dnia
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:45 Drużyna A (1) - serial
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2499) - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:04 Bialo-Czerwoni - magazyn
20:05 Rajd Wielkiej Brytanii
20:10 Pogoda
20:20 Przyjęcie - teatr
22:05 Homeland (11) - serial
23:10 Człowiek, który skacze z wieżowców
00:15 Głina (22) - serial
01:05 Drużyna A (1) - serial
01:55 Świat się kręci
02:45 Człowiek, który skacze z wieżowców - dokument

06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Co za tydzień
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (255) - serial
12:15 Szpital (129) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (612) - serial
14:00 Wawa non stop (53) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (256) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2239) - talk show
17:00 Szpital (130) - serial
18:00 Wawa non stop (54) - rozrywka
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1824) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (1095) - serial; Program jest połączeniem fabularnej treści i dokumentalnych środków wyrazu. W rolach głównych występują policjanci, prokuratorzy, prawnicy, technicy i lekarze. Scenariusze odcinków oparte są na prawdziwych wydarzeniach.
21:30 Lekarze (12) - serial
22:30 Perfekcyjna pani domu (12) - rozrywka; Małgorzata Rozenek do perfekcji opanowała sztukę sprzątania i organizacji domuowego. Szybko i sprawnie rozwiązuje problemy osób, które nie radzą sobie z dbaniem o własne lokum. W każdym odcinku programu prowadząca pokazuje widzom, jak przy niewielkim wysiłku i małych kosztach sprawić, by mieszkanie było czyste, funkcjonalne i przytulne.
23:30 MTV Europe Music Awards 2013
01:30 Uwaga!
01:45 Arkana magii (1107) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (13) - dokument
06:30 Menu na miarę
07:00 Tom i Jerry (80-85) - serial
08:00 Zaklinacz psów (15) - dokument
09:00 Steve Irwin - łowca krokodyli (13) - dokument
10:00 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (7) - dokument
10:30 Zaginiony świat (44) - serial
11:30 Niania (37) - serial
12:00 Niania (38) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (17) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (18) - serial
14:30 Niania (39) - serial
15:00 Niania (40) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (1) - rozrywka
16:00 Akademia policyjna (11) - serial
17:00 Akademia policyjna (14) - serial
18:00 Zaginiony świat (45) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (14) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (16) - serial
20:00 7 bestii - film przygodowy; Adrian Sindbad, właściciel firmy naftowej, udaje się nad Ocean Indyjski, by sprawdzić, co się stało z jego platformą wiertniczą, rzekomo zatopioną przez somalijskich piratów.
22:00 Atak rekinów III - thriller
00:00 Autopsy - horror
01:40 Zobacz to!
02:45 JRG w akcji (13) - rozrywka

06:00 Faceci do wzięcia (40) - serial
06:35 Coś dla Ciebie (50) - publicystyka
07:05 M jak miłość (382) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:35 Barwy szczęścia (1008) - serial
11:10 Na dobre i na złe (177) - serial
12:10 Superzaradni - dokument
12:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (10) - dokument
13:15 Szkoła życia (47) - serial
14:10 Ziemia - nasz dom (1) - dokument
15:05 Rodzinka.pl (98) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda - kraj
16:09 Boscy w sieci (10) - serial
16:15 Rodzinka.pl (123) - serial
16:40 Rodzinka.pl (124) - serial
17:15 Szkoła życia (48) - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:40 Pogoda
18:45 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia (1008) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1009) - serial
20:45 M jak miłość (1017) - serial
21:40 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokument
21:50 Tomasz Lis na żywo - publicystyka
22:55 Głęboka woda (20) - serial; Fryzjerka Marzena zostaje zarażona wirusem HIV przez własnego męża, Janusza. Sprawa wychodzi na jaw, gdy Marzena zachodzi w ciążę. Wirus przenosi się na dziecko. Marzena jest bez środków do życia, a pod opieką ma małe dziecko i chorego męża.
23:55 Wojna w sieci - dokument
01:05 Instykt (10) - serial
01:55 Tomasz Lis na żywo - publicystyka - dokument

06:50 Męski typ (2) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (158) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (455) - serial
09:15 Dr House (16) - serial
10:15 Ostry dyżur (11) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (159) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (456) - serial
14:55 Bananowy doktor (13) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (5) - serial
17:05 Detektyw Monk (10) - serial
18:00 Dr House (17) - serial
19:00 Bananowy doktor (14) - serial; W ramach letniego festiwalu ma zostać wystawione przedstawienie "Sen nocy letniej". Dzień przed premierą obsadę zaczynają trapić drobne problemy zdrowotne. Hank zauważa, że niestroniąca od alkoholu gwiazda ma trudności z oddychaniem. Paige starannie przygotowała scenografię, chcąc wywrzeć na reżyserze jak najlepsze wrażenie.
20:30 Podaj dalej - film obyczajowy; Eugene Simonet jest pełnym pasji nauczycielem w szkole podstawowej. Z początkiem nowego roku szkolnego daje uczniom zadanie - mają wymyślić sposób ulepszenia świata i wprowadzić go w życie. Mieszkający w robotniczej dzielnicy Las Vegas Trevor wymyśla projekt "Podaj dalej", pomagający bezdomnym. Z czasem w jego plan angażują się inni ludzie.
22:35 Kobra - oddział specjalny (3) - serial
23:40 Eagle Eye - film sensacyjny
02:00 Arkana magii - rozrywka

08:10 Kulturanek
08:50 Krzysztof Penderecki - Szkic do portretu - dokument
10:05 Barbórka - film obyczajowy
11:20 Kilka fotografii - komedia
11:55 Edward Dziewoński i jego goście (2) - kultura
12:55 We dwoje - film obyczajowy
14:10 Barbórka - film obyczajowy
15:25 Kilka fotografii - komedia
16:00 Hala odlotów (45) - talk show
17:00 Krzysztof Penderecki - Szkic do portretu - dokument
18:15 We dwoje - film obyczajowy
19:30 Powrót do Wiklinowej Zatoki (2) - serial
19:40 Spóźniłem się bo... - film krótkometrażowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Nieznoszna lekkość bytu - dramat obyczajowy
23:15 Nocne czytanie w wannie (31) - kultura
23:30 Libera - Przewodnik po sztuce - dokument
23:40 Videofan
23:45 Videogalerie (89) - kultura
00:40 Informacje kulturalne01:05 London Calling: Nieopowiedziana historia brytyjskiego popu (3) - dokument
02:10 Sztuka czytania

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (76) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (67, 68)
10:00 Trudne sprawy (56) - serial
11:00 Dłaczego ja? (353) - serial
12:00 Pamiętniki z wakacji (17) - serial
13:00 STOP Drogówka
14:00 Pierwsza miłość (1781) - serial
14:45 Trudne sprawy (54) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (143) - serial
17:00 Dłaczego ja? (353) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1782) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (371) - serial
20:05 Kod da Vinci - thriller
23:10 Oblicze strachu - film sensacyjny; Nick Harper, policjant z Los Angeles, jedzie do Europy, by odnaleźć zaginioną siostrę. Dziewczyna przepadła bez śladu w Barcelonie. Szukając jej, Nick naraża się miejscowej policji i wplątuje w śmiertelnie niebezpieczną intrygę. Okazuje się, że za zniknięciem siostry Harpera stoi grupa terrorystów.
01:20 Breaking Bad (8) - serial; Jesse opuszcza szpital. Jest świadkiem przywiezienia ciężko rannego Hanka na ostry dyżur. Informuje o tym Walta. Rodzina zbiera się w szpitalu. Operacja Hanka wciąż trwa. Jego żona, Marie, zaczyna histeryzować. Po drugiej stronie granicy meksykańsko-amerykańskiej Juan Bolsa żąda od Gustava wyjaśnień w sprawie zachowania dwóch swoich ludzi.
02:20 Dziupła Cezara (10) - serial

04:55 4music - muzyka
06:00 Ukryta miłość (109) - serial
06:55 Mega Chichot - rozrywka
07:25 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
07:55 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
08:25 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
08:55 Komisarz Rex (8) - serial
09:55 Niepokromiona miłość (53) - serial
10:50 Kiedy się zakocham (107) - serial
11:50 Królowna Śnieżka (9) - serial
12:30 Królowna Śnieżka (11) - serial
13:00 Mega Chichot - rozrywka
13:30 Tylko miłość (54) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (28) - serial
15:30 Komisarz Rex (9) - serial
16:30 Hotel 52 (54) - serial
17:30 Niepokromiona miłość (54) - serial
18:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
19:00 Scooby Doo - serial
19:30 Scooby Doo - serial
20:00 Śmierć na 1000 sposobów (5) - dokument
20:30 Śmierć na 1000 sposobów (6) - dokument
21:00 Galileo
22:00 Galileo
23:00 Śmierć na 1000 sposobów (5, 6) - dokument
00:00 Zbrodnie, które wstrząsnęły światem (5) - dokument
01:00 Kroniki Piotra Bałtroczyka z Warmii - rozrywka
02:00 To był dzień

07:30 Dziennik telewizyjny
08:10 Makłowicz w podróży
08:40 Ex libris
09:00 Marszałek Piłsudski (7) - serial
10:00 Dziką Polską (152) - dokument
10:35 Zaproszenie
11:00 Dolina Krasnej - dokument
11:30 Sensacje XX wieku (159, 37)
12:30 Cafe Historia (64) - publicystyka
12:55 Demony Sankt Petersburga - dramat wojenny
14:55 Auto Moto Klub (3) - dokument
15:25 Obok nas (13) - dokument
16:00 Poszukiwacze zagubionych cywilizacji (6) - dokument
16:30 Byłem żołnierzem Wehrmachtu (6)
17:00 Marszałek Piłsudski (8) - serial
18:00 Przebaczyć - dokument
18:40 Dwie bitwy - dokument
19:10 Dziennik telewizyjny
19:50 Spór o historię (33) - dokument
20:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
21:00 Flesz historii
21:30 Wyrok na Franciszka Kłosa
23:10 Ex libris
23:30 Korespondent (5, 6) - dokument
00:40 Zaproszenie
01:10 Dawno temu cichociemny (1, 2) - dokument
02:35 Moja Ameryka będzie tutaj - dokument

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
09:00 Ojciec Mateusz (71) - serial
09:55 Zdumiewające Indie (1) - dokument
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:20 Apetyt na EURO-pę
12:35 Przepis dnia
12:45 Zdumiewające Indie (2) - dokument
13:55 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Klan (2500) - serial
14:50 Przepis dnia15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:15 Klan (2499) - serial
15:45 Drużyna A - serial
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2500) - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Biało-Czerwoni - magazyn
20:09 Rajd Wielkiej Brytanii
20:15 Pogoda
20:20 Piąty stadion (46) - serial
20:30 Polska - Irlandia - piłka nożna
22:45 Piąty stadion (47) - serial
22:55 Po prostu. Program Tomasza Sekielskiego - publicystyka
23:40 Głina (23) - serial
00:40 Drużyna A - serial
01:35 Świat się kręci
02:30 Strażnicy skarbu - film przygodowy

05:20 Rozmowy w toku (2239) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1824) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (256) - serial
12:15 Szpital (130) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (1095) - serial
14:00 Wawa non stop (54) - rozrywka; Ku niezadowoleniu Macieja Zuzanna coraz bardziej interesuje się Jankiem. Oliwia, z pomocą Beaty, usiłuje rozwiązać problem dotyczący Krzysztofa. Piotr stara się podrewnać Darię, czym wzbudza zazdrość Łukasza.
15:00 Ukryta prawda (257) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2240) - talk show
17:00 Szpital (131) - serial
18:00 Wawa non stop (55) - rozrywka; Maciejowi nie udaje się przypilnować Zuzanny. Zrezygnowany postanawia spędzić noc z Joanną. Kolejnym wyzwaniem dla Macieja będzie zarządzenie szkolnym kłopotom Konrada. Łukasz uswiadamia sobie, że nie może obdarzać Darii bezgranicznym zaufaniem.
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1825) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (1096) - serial
21:30 Prawo Agaty (12) - serial
22:30 Kuba Wojewódzki (12) - talk show
23:30 Superwizjer
00:05 Na językach
01:05 Gdzie pachną stokrotki (12) - serial
02:05 Uwaga!

05:35 Z archiwum policji (2) - dokument
06:30 No problem!
07:00 Tom i Jerry (86) - serial
07:05 Tom i Jerry (87) - serial
07:10 Tom i Jerry (88) - serial
07:25 Timon i Pumba (75) - serial
08:00 Zaklinacz psów (16) - dokument
09:00 Łowcy dzikich zwierząt (1) - dokument
10:00 Wojciech Cejrowski. Boso Tajlandia (1) - dokument
10:30 Zaginiony świat (45) - serial
11:30 Niania (39) - serial
12:00 Niania (40) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (18) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (19) - serial
14:30 Niania (41) - serial
15:00 Niania (42) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (2) - rozrywka
16:00 Akademia policyjna (12) - serial
17:00 Akademia policyjna (15) - serial
18:00 Zaginiony świat (46) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (15)
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (17)
20:00 Thor wszechmogący - film sf
22:00 Król wojowników - film sensacyjny
00:00 Zobacz to!
00:55 Takí jest świat
01:50 No problem!
02:20 Dyżur (11) - dokument
02:50 Muzyczne życzenia (6) - muzyka
z08:00 Informacje kulturalne

04:45 Trzeci oficer (13) - serial
06:00 Faceci do wzięcia (41) - serial
06:35 Bogusia - dokument
07:05 M jak miłość (383) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Barwy szczęścia (1009) - serial
11:20 Na dobre i na złe (178) - serial
12:15 Makłowicz w podróży
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (11) - dokument
13:25 Szkoła życia (48) - serial
14:15 Kabaretowy Klub Dwójki (15)
15:05 Rodzinka.pl (99) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:10 Pogoda - kraj
16:20 M jak miłość (1017) - serial
17:15 Szkoła życia (1) - serial; Serial fabularzyczny przedstawiający problemy uczniów, rodziców i nauczycieli. Pokazuje problemy wychowawcze oraz kontrowersyjne sytuacje, nie unikając tematów tabu. Każdy odcinek koncentruje się na jednej historii. Puentą jest komentarz psychologa, który wskazuje źródła problemów oraz podpowiada, jak rozwiązać przedstawioną sytuację.
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia (1009) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1010) - serial
20:45 M jak miłość (1018) - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:45 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:50 JFK - nieznany prezydent
00:00 Czas honoru (77) - serial
01:00 Republika Doyle'ów (17) - serial
01:55 Republika Doyle'ów (18) - serial
02:50 Magazyn Ekspresu Reporterów

05:15 We dwoje (15) - rozrywka
06:35 W-11 wydział śledczy (1072) - serial
07:20 Sąd rodzinny (159) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (456) - serial
09:15 Dr House (17) - serial
10:15 Ostry dyżur (12) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (160) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (457) - serial
14:55 Bananowy doktor (14) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (6) - serial
17:05 Detektyw Monk (11) - serial
18:00 Dr House (18) - serial
19:00 Bananowy doktor (15) - serial
20:00 Ptaszek na uwięzi - komedia sensacyjna; Rick Jarmin od 15 lat jest uczestnikiem programu ochrony świadków. Jego zeznania zaprowadziły do więzienia pewnego gangstera, dlatego od tej pory Rick nieustannie zmienia nazwiska i miejsca pobytu. Kłopoty zaczynają się, gdy przypadkowo spotyka byłą dziewczynę, Marianne Graves, obecnie wziętą prawniczkę. Zachowanie Ricka, który początkowo jej nie poznaje, wydaje się Mariannie podejrzane. Nie wie, że Rick po zeznaniach przeciwko szefowi gangu narkotykowego ukrywa się. Na jego trop wpadają palający żądzą zemsty Eugene Sorenson i jego ludzie.
22:20 Partnerki (3) - serial
23:20 The Ring II - horror
01:40 Arkana magii - rozrywka

08:25 Tu Stalinogród - dokument
09:35 Cała zima bez ognia - dramat psychologiczny
11:15 Chłopiec - film obyczajowy
12:30 Krzysztof Penderecki "Powiało na mnie morze snów - Pieśni zadumy i nostalgii" - muzyka
13:50 Informacje kulturalne
14:15 Cała zima bez ognia - dramat psychologiczny
16:00 Tygodnik kulturalny - kultura
17:00 Tu Stalinogród - dokument
18:10 Chłopiec - film obyczajowy
19:30 Powrót do Wiklinowej Zatoki (3) - serial
19:40 Powrót do Wiklinowej Zatoki (4) - serial
20:20 Trzy siostry - teatr
22:50 Leśmian - film biograficzny; Opowieść o życiu Bolesława Leśmiana oparta na materiałach faktograficznych, wspomnieniach rodziny i znajomych. Jej głównym wątkiem jest związek poety z Teodora Lebenthal, "Dora" od momentu ich poznania się w wakacje 1917 roku. Film ma charakter sfabularyzowanej monografii Leśmiana, a jego założeniem jest przekład leśmianowskiej wizji świata na język filmu.
00:25 Chomik - film krótkometrażowy
01:05 Kraina śniegu - dramat obyczajowy`

05:00 Wstawaj! Gramy! (2462) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (80) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (69) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (70) - serial
10:00 Trudne sprawy (57) - serial
11:00 Dlaczego ja? (354) - serial
12:00 Pamiętniki z wakacji (18) - serial
13:00 STOP Drogówka
14:00 Pierwsza miłość (1782) - serial
14:45 Trudne sprawy (55) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (144) - serial
17:00 Dlaczego ja? (494) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1783) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (372) - serial
20:10 Ballistic - film sensacyjny
22:00 Kości (24) - serial
23:00 Zdrady (11) - serial
00:00 Robocop. Wskrzeszenie - film sf; Alex Murphy i John Cable uciekają z Delta City. Są ścigani przez najemników pracujących na zlecenie Damiana Lowe'a, jednego z dyrektorów Omni Consumer Products. W trakcie potyczki zostają rozdzieleni i przejęci przez dwie zwalczające się grupy. Alex trafia do Ann R. Key, która przywraca mu sprawność. Johnem, który również doznał uszczerbku w walce, zajmuje się były mąż Ann, David Kaydick. Człowiek ten marzy o zagładzie świata i będzie chciał wykorzystać Johna do zbrodniczych celów.
02:15 Dziewczyny z fortuną (68) - rozrywka

04:55 4music - muzyka
06:00 Ukryta miłość (110) - serial
06:55 Mega Chichot - rozrywka
07:25 Scooby Doo - serial
07:55 Scooby Doo - serial
08:25 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego - serial
08:55 Komisarz Rex (9) - serial
09:55 Niepokromiona miłość (54) - serial
10:50 Kiedy się zakocham (108) - serial
11:50 Przyjaciele z Kieszonkowa (34) - serial
12:10 Przyjaciele z Kieszonkowa (35) - serial
12:30 Simba (44) - serial
13:00 Mega Chichot - rozrywka
13:30 Tylko miłość (55) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (29) - serial
15:30 Komisarz Rex (10) - serial
16:30 Hotel 52 (55) - serial
17:30 Niepokromiona miłość (55) - serial
18:30 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego - serial
19:00 Scooby Doo - serial
19:30 Scooby Doo - serial
20:00 STOP Drogówka
21:00 Obcy wewnątrz nas - dokument
22:00 22 kule - film sensacyjny; Były przestępca Charly Mattei od trzech lat wiedzie spokojne życie męża i ojca. Sielankę przerwa tragiczne zdarzenie - męczyczna budzi się na podziemnym parkingu w Marsylii z dwudziestoma dwiema kulami w ciele. Cudem udaje mu się przeżyć.
00:25 Tim - film obyczajowy
02:40 Rajd Wielkiej Brytanii - sporty motorowe

07:30 Dziennik telewizyjny
08:00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
08:40 Miejsce z historią (21) - dokument
09:00 Marszałek Piłsudski (8) - serial
10:05 Nie ma jak Polska
10:35 Szlakiem gwiazd (14) - rozrywka
11:05 Polska i świat z historią w tle (7) - dokument
11:30 Spór o historię (33) - dokument
12:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:35 Flesz historii
13:05 Nieposłuszeństwo - Aristides de Sousa Mendes - dokument
15:00 Krzyżacy. Powstanie, potęga i upadek - dokument
16:00 Przelomowe dni (2) - dokument
16:30 Boże stworzonko w polskim kapitalizmie - dokument
17:00 Sława i chwała (1) - serial
18:05 Naczelny Wódz Generał Kazimierz Sosnkowski - dokument
18:40 Cafe Historia (64) - publicystyka
19:00 Dziennik telewizyjny
19:30 Ex libris
19:50 Kontrapunkt (39) - dokument
20:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
21:00 Polska i świat z historią w tle (108)
21:30 Gry uliczne - film sensacyjny
23:30 Walka bez broni - dokument

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
09:00 Ojciec Mateusz (72) - serial
09:50 Zdumiewające Indie (2) - dokument
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Przepis dnia
12:45 Zdumiewające Indie (3) - dokument
13:55 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Moda na sukces (5889) - serial
14:50 Przepis dnia
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Klan (2500) - serial
15:45 Drużyna A - serial
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2501) - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Biało-Czerwoni - magazyn
20:10 Pogoda
20:15 Piąty stadion (48) - serial
20:25 Rambo II - film sensacyjny
22:10 Strażnicy skarbu - film przygodowy
00:00 Pokój szybkich randek - film obyczajowy
00:55 Drużyna A - serial
01:55 Świat się kręci
02:50 Rambo II - film sensacyjny

05:20 Rozmowy w toku (2240) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1825) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (257) - serial
12:15 Szpital (131) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (1096) - serial
14:00 Wawa non stop (55) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (258) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2241) - talk show
17:00 Szpital (132) - serial
18:00 Wawa non stop (56) - rozrywka
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1826) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (1097) - serial
21:30 Bitwa o dom (12) - rozrywka
22:30 Saga "Zmierzcł" – Zaćmienie - film fantastyczny; Bella i Edward znowu są razem. On myśli o ślubie, ona zamierza poczekać z ceremonią do chwili, gdy zostanie wampirem. Przedtem musi zdać maturę i dostać się na studia. Tymczasem do Forks docierają złe wieści z Seattle. Na terenie miasta formuje się armia wampirów. Wzbijając członków, zabijają ludzi, sieją strach i zniszczenie. Na ich czele stoi Riley, wybrany na przywódcę przez Victorię, która czyha na życie Belli. Ukochanej Edwarda udaje się zapewnić bezpieczeństwo dzięki wizjom Alice i czujności Cullenów. Wilkołaki przychodzą im w sukurs.
01:00 Ugotowani (11) - rozrywka
02:00 Uwaga!
02:15 Arkana magii (1109) - rozrywka

06:30 W blasku fleszy
07:00 Tom i Jerry (89) - serial
07:05 Tom i Jerry (90) - serial
07:10 Tom i Jerry (91) - serial
07:25 Timon i Pumba (76) - serial
08:00 Zaklinacz psów (17) - dokument
09:00 Łowcy dzikich zwierząt (2)
10:00 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (5) - dokument
10:30 Zaginiony świat (46) - serial
11:30 Niania (41) - serial
12:00 Niania (42) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (19) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (20) - serial
14:30 Niania (43) - serial
15:00 Niania (44) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (3) - rozrywka
16:00 Akademia policyjna (13) - serial
17:00 Akademia policyjna (16) - serial
18:00 Zaginiony świat (47) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (16)
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (18)
20:00 Hidalgo - ocean ognia - film przygodowy
22:35 Bankomat. Wyścig z czasem (9)
23:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (20) - serial
00:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (21) - serial
01:35 Zobacz to!02:05 JRG w akcji (10) - rozrywka
02:45 Dyżur (13) - dokument

06:00 Faceci do wzięcia (42) - serial
06:35 Wędrowne rozmowy rabina i księdza
07:05 M jak miłość (384) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:35 Barwy szczęścia (1010) - serial
11:15 Na dobre i na złe (179) - serial
12:10 Makłowicz w podróży
12:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (12) - dokument
13:20 Szkoła życia (1) - serial
14:10 XIX Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2013 (2) - rozrywka
15:05 Rodzinka.pl (100) - serial
15:40 Panorama - kraj
16:10 Pogoda - kraj
16:20 M jak miłość (1018) - serial
17:15 Szkoła życia (2) - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia (1010) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1011) - serial
20:40 Na dobre i na złe (538) - serial
21:45 Randka w ciemno - komedia romantyczna; Studentka psychologii Majka Linde nie może dojść do siebie po rozstaniu z zonatym biznesmenem Cezarym. Przyjaciółki Majki zgłaszają ją do telewizyjnego programu "Randka w ciemno". Udział w nim bierze również Karol, z którym Majka poznała się w niefortunnych okolicznościach.
23:30 Reporter Polski
00:10 Zabójcze umysły (34) - serial
00:55 Randka w ciemno - komedia romantyczna
02:40 Reporter Polski

05:35 We dwoje (16) - rozrywka
06:50 Męski typ (3) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (160) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (457) - serial
09:15 Dr House (18) - serial
10:15 Ostry dyżur (13) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (161) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (458) - serial
14:55 Bananowy doktor (15) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (7) - serial
17:05 Detektyw Monk (12) - serial
18:00 Dr House (19) - serial
19:00 Bananowy doktor (16) - serial
20:00 Miłość w czasach zarazy - melodramat; Schylek XIX w., kolumbijska Cartagena. Moment, w którym telegrafista i poeta Florentino Ariza po raz pierwszy dostrzega w oknie Ferninę Dazę, jest najważniejszy w jego życiu. Młodzieniec zdobywa jej serce dzięki wytrwałości i płomiennej korespondencji. Na drodze do ich szczęścia staje ojciec wybranki, który znajduje córce odpowiedniejszego kandydata na męża. Jest nim doktor Juvenal Urbino, znany społecznik, specjalista od cholery. Mężczyźnie udaje się rozkochać w sobie żonę i sprawić, że niemal przestaje ona myśleć o młodzieńczej miłości.
22:55 Bezimienni (15) - serial
23:55 Iskra - dramat obyczajowy
02:05 Arkana magii - rozrywka

08:15 Oskarowe kostiumy Barbary Ptak
09:40 Sami dla siebie - film obyczajowy
11:15 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy
11:50 Libera - Przewodnik po sztuce
12:00 The Best of Maanam - muzyka
13:05 Gwiezdny pył - film obyczajowy
14:20 Sami dla siebie - film obyczajowy
16:00 Rozmowy po-szczególne (8)
16:35 Co Ty wiesz o nauce?
17:00 Oskarowe kostiumy Barbary Ptak
18:25 Gwiezdny pył - film obyczajowy
19:30 Powrót do Wiklinowej Zatoki (5)
19:45 Lot na księżyc - film krótkometrażowy
19:49 Nie śmiećci! - film krótkometrażowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Święty interes - komedia; Dwaj bracia, Leszek i Janek, przyjeżdżają do rodzinnej wsi na pogrzeb dawno niewidzianego ojca. Okazuje się, że zmarły zapisał majątek fundacji im. Jana Pawła II.
Wiadomość doprowadza młodych mężczyzn do szału. Gdy bracia znajdują w stodole stary samochód, którym ponoć jeździł Karol Wojtyła, wpadają na pomysł, jak powetować sobie odniesioną stratę.
22:00 Studio Kultura - kultura
22:05 Sąsiedzi (1, 2) - dokument
00:15 Animator (10) - kultura
00:55 Informacje kulturalne
01:20 Pojedynek w ciszy - dramat obyczajowy

05:00 Wstawaj! Gramy! (2463) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (84) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (71) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (72) - serial
10:00 Trudne sprawy (58) - serial
11:00 Dlaczego ja? (355) - serial
12:00 Ślubna gorączka (11) - serial
13:00 STOP Drogówka
14:00 Pierwsza miłość (1783) - serial
14:45 Trudne sprawy (56) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (145) - serial
17:00 Dlaczego ja? (495) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1784) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (373) - serial
20:00 Świat według Kiepskich (430) - serial
20:35 Top chef (11) - rozrywka
22:05 Co facetom w głowie siedzi - komedia; Bohater za kilka dni ma porzucić kawalerski stan i zostać przykładnym mężem, a w przyszłości także ojcem. Krótko przed ślubem przyszły pan młody spędza czas z przyjaciółmi, licząc, iż rozwieją oni jego wątpliwości odnośnie życia małżeńskiego. Ale każdy z nich ma odmienną opinię na temat małżeństwa, ojcostwa, wierności i odpowiedzialności.
00:00 Apartament dla dwojga - komedia romantyczna
02:15 Dziewczyny z fortuną (69) - rozrywka

04:55 4music - muzyka
06:00 Ukryta miłość (111) - serial
06:55 Mega Chichot - rozrywka
07:25 Scooby Doo - serial
07:55 Scooby Doo - serial
08:25 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego - serial
08:55 Komisarz Rex (10) - serial
09:55 Niepokromiona miłość (55) - serial
10:50 Kiedy się zakocham (109) - serial
11:50 Przyjaciele z Kieszonkowa (36) - serial
12:10 Przyjaciele z Kieszonkowa (37) - serial
12:30 Księga dżungli (1) - serial
13:00 Mega Chichot - rozrywka
13:30 Tylko miłość (56) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (30) - serial
15:30 Komisarz Rex (11) - serial
16:30 Hotel 52 (56) - serial
17:30 Niepokromiona miłość (56) - serial
18:30 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego
19:00 Scooby Doo - serial
19:30 Scooby Doo - serial
20:00 22 kule - film sensacyjny
22:30 Predator - film sensacyjny; Doborowy oddział komandosów wynajęty przez CIA ma za zadanie odbić zakładników przetrzymywanych gdzieś w południowoamerykańskiej dżungli. Zamiast jednak odnaleźć zaginionych ludzi niespodziewanie natrafiają na morderczą, kosmiczną bestię, która sama jest niewidoczna na tle lasu. Monstrum kolejno eliminuje żołnierzy, wciągając ich w pułapki.
00:45 Jutro będzie futro - komedia
02:45 To był dzień

07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Makłowicz w podróży
08:40 Flesz historii
09:00 Sława i chwała (1) - serial
10:05 Zobaczyć jak najwięcej (2) - dokument
10:30 Zaproszenie
11:00 Polska i świat z historią w tle (16) - dokument
11:25 Kontrapunkt (39) - dokument
12:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:35 Polska i świat z historią w tle (108)
13:00 Gry uliczne - film sensacyjny
14:50 Walka bez broni - dokument
15:55 Z orłem w koronie (2) - dokument
17:00 Sława i chwała (2) - serial
18:10 Zakręty dziejów (65) - dokument
18:25 Sensacje XX wieku (37) - dokument
18:50 Zakręty dziejów (65) - dokument
19:10 Dziennik telewizyjny
19:45 Tajne taśmy SB - dokument
20:30 Ocalić od zapomnienia (11)
21:10 Ex libris
21:30 Róża i Jan - dokument
22:35 Dziewczyny z tamtych lat
23:30 Sensacje XX wieku (159) - dokument
00:05 Sensacje XX wieku (37) - dokument
00:35 Zaproszenie
01:10 Syberyjska lekcja - dokument
02:20 Ocalić od zapomnienia (12) - dokument

Nie daj się cukrzycy!

Cukrzyca jest jedną z najczęściej występujących chorób – co 5 sekund jedna osoba na świecie na nią zapada, a co 10 sekund w wyniku jej powikłań jedna umiera. W Polsce dotyka ona już ponad 3 mln ludzi, z czego około jedna trzecia jeszcze o tym nie wie. Warto skorzystać z okazji, jaką jest nadchodzący Światowy Dzień Walki z Cukrzycą (14 listopada) i sprawdzić poziom cukru we krwi.

Już ponad 371 milionów ludzi cierpi na świecie z powodu cukrzycy, a według szacunków WHO (Światowa Organizacja Zdrowia), między 2025 a 2030 rokiem liczba zgonów spowodowanych cukrzycą w ogólnej populacji podwoi się. To pokazuje, że ta przypadłość staje się prawdziwą światową epidemią.

– Choć nie ma skutecznej recepty na to, by zapobiec cukrzycy, to zdrowy tryb życia, aktywność fizyczna i zbilansowana dieta pozwalają znacząco zminimalizować ryzyko zachorowania – mówi Barbara Niebisz-Nowak, doradca ds. farmaceutycznych Mediq Apteka. – Jest to szczególnie ważne dla będących w grupie ryzyka, czyli osób otyłych, mających w rodzinie diabetyka lub po 45. roku życia oraz kobiet, które cierpiały na cukrzycę ciążową – dodaje ekspert Mediq.

Cukrzyca jest o tyle niebezpieczną chorobą, że długo może nie dawać żadnych objawów, dlatego wiele osób nie wie, że na nią choruje. Z tego powodu do rozpoznania dochodzi najczęściej, gdy pojawiają się już pierwsze powikłania.

Najłatwiejszym do zdiagnozo-

wania objawem wszystkich typów tej choroby jest zwiększone stężenie cukru we krwi, które można zmierzyć samodzielnie za pomocą testów dostępnych w aptece. Należy pamiętać, że podwyższony poziom cukru nie musi oznaczać cukrzycy. Konieczna jest dalsza konsultacja z lekarzem.

Objawy

Cukrzyca występuje w dwóch głównych odmianach, mających podobne objawy: częste zmiany nastroju, nagle chudnięcie, ciągłe pragnienie, stałe zmęczenie i zbyt częste oddawanie moczu. Mogą dochodzić do tego też zaburzenia wzroku i niewyjaśniona senność.

Rodzaje cukrzycy

Ze względu na mechanizm powstawania, cukrzycę możemy podzielić na dwa główne rodzaje: cukrzycę typu I, tzw. insulinozależną oraz cukrzycę typu II – insulinozależną.

Typ I cukrzycy pojawia się w wieku dziecięcym lub młodzieńczym. Choroba jest spowodowana niewłaściwą reakcją organizmu na własne tkanki trzustki. Układ immunologiczny nie rozpoznaje swoich komórek i niszczy je, po-

wodując systematyczne obniżanie ilości produkowanej insuliny, aż do całkowitego jej braku. W momencie, gdy ponad 80 proc. komórek wydzielniczych zostanie zniszczonych, występuje gwałtowne pogorszenie stanu chorego, które kończy się hospitalizacją. To właśnie podczas takich sytuacji najczęściej rozpoznaje się cukrzycę typu I.

Czy wiesz, że: zdobywczyni Oscara Halle Berry cierpi na cukrzycę typu I.

Typ II cukrzycy przebiega zwykle bezobjawowo i przez długi czas choroba może być utajona. Zazwyczaj dotyczy ona osób w starszym wieku, jednak w pewnych przypadkach może pojawić się wcześniej. Przy tym rodzaju cukrzycy pierwotnie nie dochodzi do zniszczenia komórek trzustki produkujących insulinę, ale jej działanie jest nieprawidłowe. Może to być spowodowane niewłaściwą budową insuliny, która utrudnia lub uniemożliwia łączenie się z receptorami i tym samym blokuje przechodzenie glukozy z krwi do komórek. Taka sytuacja określana jest mianem insulinooporności i może być związana także z warunkowaniami genetycznymi, dlatego osoby, które mają w rodzinie chorych na cukrzycę, są szczególnie narażone na jej rozwój.

Czy wiesz, że: prawie 90 proc. wszystkich przypadków cukrzycy stanowi właśnie typ II.

Cukrzyca ciążowych

Dotyka około 3 proc. wszystkich kobiet w ciąży, a czynnikami ryzyka są nadwaga, wiek (ponad 30 lat) i obciążenie genetyczne. W przypadku tych chorych tymczasowo wzrasta zapotrzebowanie organizmu na insulinę, gdyż komórki stają się częściowo odporne na nią. Reakcje na hormon wracają zwykle do normy wraz z urodzeniem dziecka, jednak nie zawsze się tak dzieje. Karmienie piersią często pozwala zmniejszyć zapotrzebowanie na insulinę.

Może się też zdarzyć, że cukrzyca w czasie ciąży zapowiada typ II w późniejszym życiu.

Za dużo i za mało glukozy

Kiedy we krwi jest zbyt dużo glukozy, mamy do czynienia z hiperglikemią. Dla osób cierpiących na cukrzycę jest to stan bardzo częsty, szczególnie na początku leczenia lub przy wprowadzaniu nowego leku. Objawy są zbliżone do tych zdradzających samą cukrzycę – występuje pragnienie, częste oddawanie moczu, senność. Duża hiperglikemia może jednak prowadzić do śpiączki cukrzycowej. Przeciwdziałanie nadmiernej wzrostowi poziomu glukozy to przede wszystkim stosowanie się do dawkowania leków i dieta zgodna ze wskazaniami lekarza. Jeśli już u chorego wystąpi śpiączka cukrzycowa, należy niezwłocznie zadzwonić po karetkę.

Hipoglikemia to stan, kiedy we krwi jest zbyt mało glukozy. Może to być spowodowane zbyt dużą dawką wstrzykniętej insuliny czy połączonym lekiem doustnym, pominięciem posiłku lub większym niż zwykle wysiłkiem. Osoba z obniżonym poziomem glukozy we krwi czuje się osłabiona i/lub zaniepokojona, ma trudności z myśleniem, drżą jej ręce, ma zimne poty, jest głodna. Natężenie tych objawów zależy od poziomu glukozy. W skrajnych przypadkach może dojść do utraty przytomności i śpiączki hipoglikemicznej. Zapobieganie sprowadza się do przestrzegania dawkowania leków i pór posiłków. Jeśli poziom glukozy spadnie poniżej normy i pojawią się objawy hipoglikemii, należy szybko coś zjeść. Wystarczy 2-3 cukierki, sok czy inny pokarm zawierający w sobie cukry proste (glukozę, fruktozę), a potem normalny posiłek zgodny z dietą. Najlepiej jednak oczywiście od razu zjeść zwyczajny posiłek, bo nie spowoduje on tak drastycznego skoku glikemii. Gdyby to nie polepszyło stanu chorego, należy wezwać pogotowie.

Leczenie

W przypadku cukrzycy typu pierwszego chorzy muszą uzupełniać braki insuliny w organizmie za pomocą strzykawek, pomp i penów. Typ II, łagodniejszy, stanowi 90 proc. wszystkich zachorowań i jest najczęściej związany z otyłością, niezdrowym trybem

życia i nadciśnieniem. Na szczęście ta odmiana może być leczona prostymi metodami: zmianą trybu życia, czyli wzrostem aktywności fizycznej, redukcją nadwagi, stosowaniem odpowiedniej diety oraz zażywaniem leków doustnych. W takim przypadku insulina podawana jest tylko w wypadku nieskuteczności bezinsulinowego leczenia. Należy też pamiętać o regularnym badaniu się u specjalisty.

W tym roku mija 90 lat od przyznania odkrywcom insuliny (Frederick G. Banting, John Macleod) Nagrody Nobla. Odkrycie insuliny było jednym z ważniejszych odkryć medycyny w tamtym czasie i stanowiło przełom w leczeniu cukrzycy.

Najważniejsze czynniki ryzyka wystąpienia cukrzycy:

- cukrzyca wśród członków rodziny,
- nadwaga lub otyłość,
- obecność innych chorób i zaburzeń – nadciśnienie tętnicze, choroby serca i naczyń krwionośnych,
- podwyższone stężenie cholesterolu we krwi,
- nieprawidłowe nawyki żywieniowe,
- siedzący tryb życia,
- wiek powyżej 40-45 lat,
- przebyta cukrzyca ciążowa.

Cukrzyca jest co prawda chorobą nieuleczalną, jednak przyjmując leki i prowadząc właściwy tryb życia, można nad nią zapanować i dożyć późnej starości.

Zdiagnozowano ją u niej po tym, jak zapadła w śpiączkę na planie serialu.

CUKRZYCA	CUKRZYCA TYPU I INSULINOZALEŻNA	TYPU II INSULINOZALEŻNA
Początek choroby	zazwyczaj w dzieciństwie lub wczesnej młodości	zwykle powyżej 40. roku życia, ale może się objawić wcześniej u osób otyłych lub z predyspozycjami genetycznymi
Objawy	• zmęczenie, • utrata wagi, • znaczne pragnienie, • częste oddawanie moczu	• zmęczenie, • pragnienie, • częstsze niż zwykle oddawanie moczu, głównie w nocy, • trudności z gojeniem się ran i zadrapania, • pogorszenie wzroku, • zmniejszone czucie w kończynach, szczególnie w palcach
Budowa ciała chorych	szczupła lub normalna	nadwaga lub otyłość
Szybkość postępowania choroby	zwykle w ciągu kilku tygodni od pierwszych objawów sytuacja staje się krytyczna i potrzebny jest pobyt w szpitalu	przeważnie rozwija się powoli i wykrywana jest przy rutynowych badaniach lub przy leczeniu powikłań
Wpływ genów	czasami choroba „rodzinna”, ale niezbyt często	często cukrzycy typu II mają w rodzinie przynajmniej jedną osobę również cierpiącą na tę chorobę
Bezpośrednia przyczyna	brak insuliny z powodu wyniszczenia trzustki przez układ odpornościowy	zbyt mała siła działania insuliny na komórki
Leczenie	odpowiedni tryb życia i zastrzyki z insuliny	Niekiedy zmiana diety i aktywność fizyczna wystarczają. Zwykle jednak potrzebne są leki doustne, a później nawet może insulina

OPIEKUNEM MERYTORYCZNYM STRONY POŚWIĘCONEJ ZDROWIU JEST MEDIQ POLSKA SP. Z O.O.

Hodowla

Racice oczkiem uwagi

Hodowcy bydła muszą szczególnie dbać o stan racic u zwierząt.

Ekstremalnym następstwem deformacji racic jest okuleńie krowy i konieczność jej sprzedania do rzeźni. Brak dbałości o racice może jednak w pierwszym rzędzie wpłynąć na mleczność zwierzęcia. Przy kulawiznach klinicznych dochodzi do tego, że traci się w jednej laktacji około 1 tysiąca kilogramów mleka. Kulawizny, po problemach w rozrodzie i mastitach, to trzeci najpoważniejszy problem w hodowli bydła mlecznego. Około 15 proc. zwierząt jest sprzedawanych do rzeźni, ponieważ nie opłaca się ich leczyć.

Problemy z racicami często mają źródło w złej nawierzchni, na której utrzymywane są krowy w oborach. Racice są ewolucyjnie przystosowane do grząskich pastwisk. W przypadku dużego obciążenia, gdy podłoże nie jest miękkie – na pastwisku, gdzie

jest grząsko, racice się rozszerzały, a rozkład masy ciała był wyrównany – powstają wrzody podeszwy.

Korekcję racic może przeprowadzić sam rolnik, ale musi posiadać poskrom, czyli urządzenie do unieruchomienia krowy. Do korekcji używa się nożyc i cęgów, od kilku lat stosuje się także szlifierki. Urządzenia te pracują z określoną prędkością i jeśli osoba nie ma wyćwiczonej do tego ręki, to może skrzywdzić zwierzę. Istotny jest także dobór odpowiedniej tarczy szlifierskiej.

Korekcję racic najlepiej wykonywać dwa razy w ciągu roku. Jeśli jednak wydajność mleczna jest na poziomie 10-11 tysięcy kilogramów, trzeba przeprowadzać ją co 4 miesiące.

Rolnik, który nie dba o racice, właściwą higienę w oborze, prawidłowe zbilansowanie dawek po-

karmowych, może „zapracować” na wystąpienie wielu dolegliwości. W sprzyjających warunkach rozwijają się takie choroby jak: kliniczne i podkliniczne zapalenie tworzywa racicowego, przerostowe zapalenie skóry szpary międzyracicowej, ropowica, zapalenie skóry palca tzw. choroba Mortellaro, choroba białej linii i wrzody podeszwy.

(pw)

Przycinanie racic szlifierką

Uprawy

Wolni od GMO?

Kontrole Ministerstwa Rolnictwa nie wykazały, by na polach siano modyfikowane genetycznie rośliny (GMO). W Polsce problem GMO wciąż istnieje, ponieważ możliwy jest obrót nasionami, ale sianie – zakazane.

Kontrolę przeprowadzono na 5 proc. upraw kukurydzy w Polsce. W kilku przypadkach stwierdzono minimalną zawartość GMO, ale nigdzie nie było takiego poziomu, który, zgodnie z przepisami, można by uznać za kukurydzę modyfikowaną genetycznie - MON 810.

28 stycznia br. Polska wprowadziła zakaz upraw roślin GMO, które dopuszczone zostały na unijny rynek (Amflora i MON 810). Zgodnie z rozporządzeniami do ustawy o nasiennictwie, rolnik, który zasiał odmianę rośliny genetycznie zmodyfikowanej, zostanie ukarany. Sankcja, jaka grozi w takim przypadku, to kara finansowa

w wysokości 200 proc. wartości zastosowanego materiału siewnego oraz zniszczenie uprawy na koszt gospodarza. Pola mają kontrolować pracownicy Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Szef resortu rolnictwa poinformował Komisję Europejską o wprowadzonych w Polsce zakazach. Uzasadnił w dokumencie, że takie uprawy stanowią zagrożenie dla hodowców pszczoł i rynku miodu, wskazał także na brak autoryzacji pyłku genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 zgodnie z przepisami UE.

(pw)

Technika rolnicza

Sprzedał się tysiąc

Październik to kolejny miesiąc, w którym odnotowuje się spadek sprzedaży ciągników. Jeśli już rolnicy kupowali, najczęściej wybierali maszyny marki John Deere.

Polski rynek sprzedaży traktorów w tym roku skurczył się o 24 proc. W październiku w całym kraju sprzedano nieco ponad 1000 nowych ciągników. Do końca października rolnicy kupili 12730 traktorów, czyli o ponad 4 tysiące mniej niż przed rokiem. W październiku sprzedało się blisko pół tysiąca mniej ciągników niż w analogicznym miesiącu roku ubiegłego.

Rolnicy coraz częściej decydują się na zakup traktorów o małej mocy – poniżej 100 KM. Obok Johna Deere'a, zaopatry-

wali się chętnie w maszyny New Holland (170 rejestracji) oraz Zetor (157 rejestracji). Aż 47 sztuk więcej sprzedała japońska Kubota, co dla tej marki stanowiło wzrost o ponad 260 proc. Drugą marką, która poprawiła swój październikowy wynik w porównaniu do 2012 roku, był Belarus. Wśród najpopularniejszych modeli króluje Zetor Major 80 marki Zetor. Zarejestrowano 55 sztuk tych ciągników, czyli o 8 więcej niż przed miesiącem.

(pw)

Uprawy

Hartowane pastwisko

Hartować można metale, ludzi, zwierzęta, ale także pastwiska.

Użytki zielone hartuje się po to, by lepiej zniosły zimę. Jednym z ważnych elementów tego zabiegu jest odpowiednie jesienne nawożenie fosforowo-potasowe. Zastosowanie go w pierwszej połowie listopada sprzyja gromadzeniu się różnych ważnych związków, w tym cukrów, w roślinach. W związku z tym, im więcej roślinna zgromadzi materiałów zapasowych w okresie jesieni, tym będzie bardziej odporna na mróz, a także od tego zależy plon pierwszego odrostu wiosną.

Dawkę nawozów należy dostosować do zasobności gleby w te składniki. Przy średniej zasobności dawki wahają się w zakresie 40-50 kg/ha P2O5 i 40-50 kg/ha

K2O. Na ogół gleby organiczne mają wyższe potrzeby nawozowe względem fosforu i potasu niż mineralne. W przypadku fosforu na użytkach, które nie ulegają zalaniu w okresie zimy, jesienią można zastosować dawkę całoroczną na przyszły sezon wegetacyjny (średnio 60-80 kg/ha P2O5).

Spośród nawozów potasowych na użytki zielone zaleca się kainit magnezowy, ponieważ oprócz potasu zawiera także magnez i sód – pierwiastki bardzo ważne w odżywianiu runi w okresie wiosennym, szczególnie na pastwiskach.

(pw)

Uprawy

Kisić czy suszyć?

Jaka jest wilgotność? – to pierwsze pytanie jakie jeden rolnik zadaje drugiemu podczas zbioru kukurydzy. Jeśli sezon nie sprzyja, może ona wynosić nawet 40 proc. i ziarno wymaga konserwacji, np. dosuszania.

Koszt tego zabiegu jest jednak spory, niektórzy szacują go na 120 zł za tonę. Od pewnego czasu rolnicy decydują się więc na zakiszanie. Zakisza się najczęściej całe ziarno lub rozdrobnione, przy wilgotności sięgającej 25-35 proc. Można je składować w różnego rodzaju betonowych silosach, a nawet w dołach ziemnych wyłożonych folią. Jednak najlepiej i najbezpieczniej jest stosować rękawy foliowe z wykorzystaniem preparatów bakteriowo-enzymatycznych, przyspieszających proces zakiszania.

Badania potwierdzają, że ziarno kiszone daje lepsze efekty w żywieniu zwierząt hodowlanych niż

suche. Kiszzonego używa się również do produkcji bioetanolu, co stanowi nową perspektywę wykorzystania ziarna kukurydzy. Przy wytwarzaniu etanolu produktem ubocznym jest wywar gorzelniany. Wysuszony może być stosowany w skarmianiu trzody chlewnej w ilości nawet 40 proc. dawki żywieniowej.

Kolejnym sposobem wykorzystania kukurydzy są biogazownie rolnicze, produkujące biogaz dla potrzeb własnych i na sprzedaż. W naszym kraju ma powstać 270 biogazowni rolniczych, z czego 23 są już w eksploatacji, a kolejnych 10 w budowie.

Ziarno kukurydzy jest również wykorzystywane w przemyśle spożywczym do produkcji: oleju, mąki kukurydzianej, płatków, grysu i kaszki – doskonałych produktów dla osób na diecie bezglutenowej. Swoje zastosowanie znalazło w przemyśle papierniczym, do wyrobu materiałów budowlanych i biodegradowalnych tworzyw sztucznych, opartych o skrobię kukurydzianą. Tworzywa te rozkładają się w glebie pod wpływem bakterii glebowych i nie stanowią zagrożenia dla środowiska naturalnego.

(pw)

Uprawy

Niechciany żółty kolor

Jaka jest przyczyna tego, że jesienią oziminy żółkną?

Pożółknienie zbóż to inaczej chloroza. Liście zbóż żółkną dość wcześnie. Po pewnym czasie roślinna wyczerpuje składniki pokarmowe zawarte w zianaku i zboże jest zdane na to, co znajduje się w glebie. Jeśli zabraknie w niej magnezu, w liściach objawia się to deficytem chlorofilu. Początkowo pojawia się odbarwienie pomiędzy nerwami, mające kształt sznurów pereł, zwanych niekiedy paciorkowatością. W miarę upływu czasu następuje zbrunatnienie, które obejmuje cały liść. W celu uzupełnienia ma-

gnezu w glebie stosujemy wapnowanie gruntu wapnem magnezowym. Jeżeli natomiast zauważymy niedobory tego składnika podczas wegetacji roślin, to trzeba zastosować oprysk siarczanem magnezu lub saletrą magnezową.

Żółknięcie zbóż może też być skutkiem zbyt niskiego pH. Kwaśny odczyn pogarsza właściwości fizyczne i chemiczne gleby. Najbardziej wrażliwy na pH jest jęczmień.

Mączniak prawdziwy zbóż, wirusowa żółta karłowatość jęcz-

mienia oraz szkodniki, m. in. larwy ploniarki zbożówki – to kolejne powody żółknięcia ozimin. Przyczyną tracenia koloru przez rośliny jest także zbyt głęboki albo zbyt płytki ich siew.

(pw)

Żółknięcie zbóż może być skutkiem zbyt niskiego pH gleby

Stroje

Ślepe uliczki mody

Dążenie za idealną figurą czy modą czasami prowadziło do ślepych uliczek mody. Do takich zaliczyć można gorsety, krynoliny czy turniury.

Samo słowo gorset pochodzi ze starofrancuskiego słowa corps, czyli „ciało”. Gorset został zaprezentowany zachodnim dworom przez Katarzynę Medycejską, jeszcze w XVI wieku. Sama włoska księżniczka nie grzeszyła może urodą, ale była bardzo aktywną kobietą. Uwielbiała bale i polowania. Została żoną króla Francji Henryka II. Francuski dwór uznał gorset za zniekształcający kobiecą sylwetkę. W połowie XVI wieku, mimo początkowego sceptycyzmu, gorset szturmował wdarł się na dwory.

Ubierano w nie już małe dziewczynki. Te dla najmłodszych, były raczej ciasnymi płóciennymi kaftanikami niż gorsetami. Kiedy do władzy dochodził Napoleon pojawiła się nowa moda, nazywana stylem empire. Był to krótki okres, w którym moda na gorsety traciła na znaczeniu. Kobiety zaczęły ubierać się w przewiewne suknie, mające nawiązywać do tych noszonych w czasach greckich i rzymskich.

Gdy wojska Napoleona przegrały, a cesarz Francuzów wyładował na wygnaniu, gorsety znów wróciły do łask. W historii, jak i modzie, okres ten nazywany jest wiktoriańskim. W 1839 roku do sprzedaży trafiły pierwsze gorsety wykonywane w zakładach tkackich. Wcześniej była to część ubioru wykonywana na zlecenie i w pojedynczych sztukach. Zachowane dziewiętnastowieczne modele zazwyczaj mają sporą różnicę między obwodami talii, biustu i bioder. W większości jednak nie były sznurowane do końca, a na plecach pozostawała przerwa. Najmniejsze rozmiary nie mają w talii mniej niż 19-20 cali (ok. 48 – 50 cm). Gorset zwykle zmniejszał obwód w pasie zaledwie o kilka centymetrów, a nie kilkadziesiąt, jak zwykliśmy uważać. Ciasniejsze sznurowanie było już bardzo kłopotliwe dla normalnego funkcjonowania, a umiarkowane sznurowanie było zaledwie niewygodne. Podobnie wygląda sprawa grafik z modelami sukien. Przedstawiają one kobietę o wyidealizowanej sylwetce. Dobrym przykładem są te z lat 40-tych XIX wieku, na których talia idealna była o połowę mniejsza od rzeczywistej. Najmniejszą talią wpisaną do Księgi Rekordów Guinnessa była ta o obwodzie 13 cali (ok. 33 cm). Aby uzyskać taki wynik, należało pracować latami. W efekcie zaciskania pasa organy wewnętrzne ulegały zacisnięciu. Ostatnie żebra również zaciskały się do wewnątrz. Narządy wewnętrzne u kobiet przesuwano się w podobny sposób

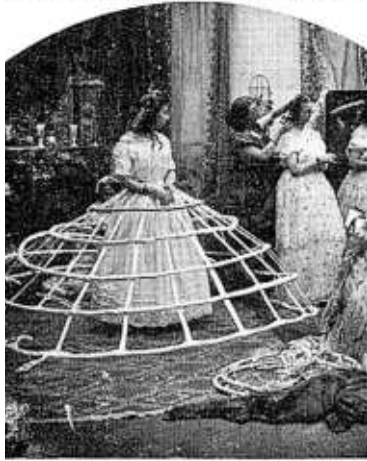
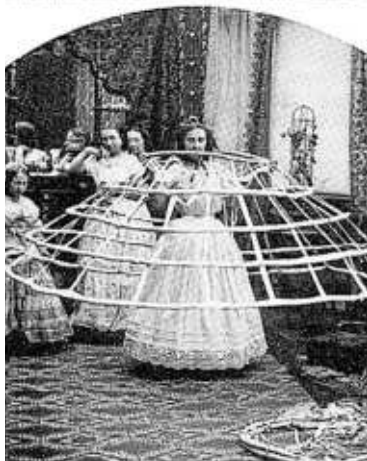
jak to mam miejsce podczas ciąży, kiedy napiera na nie macica. U kobiet noszących gorsety pogarszało się także oddychanie, ponieważ brały w nim udział tylko górne partie płuc. Wielu ówczesnych lekarzy skłaniało się ku temu, że gorsety powodowały gruźlicę. Być może plusem noszenia takiego stroju było pomniejszenie pojemności żołądka. Oczywiście niosło to także przykre konsekwencje. Panie musiały unikać napojów gazowanych i innych pokarmów powodujących gazy, gdyż było to bardzo bolesne doznanie.

W końcu, w połowie XIX wieku, część kobiet powiedziała dość! Do tej grupy należała m.in. Amerykanka Libby Miller. Wraz z inną aktywistką - Amelią Bloomer stworzyła nowy typ ubioru kobiecego oparty o modę arabską. Luźne spódnice typu „bloom” był przez lata obiektem drwin prasy i mężczyzn.

W 1881 roku w Londynie powstało Towarzystwo Racjonalnego Ubioru, które krytykowało stosowanie gorsetów. W XIX wieku gorset dzielnie wspierała krynolina, czyli sztywna spódnica uszyta z materiału rozpiętego na metalowych obręczach. Krynoliny było często obiektem żartów i satyr. Ich przeciwnicy uważali, że owa metalowa klatka jest dosłownie więzieniem dla kobiety. I było w tym stwierdzeniu trochę prawdy. Krynoliny, które niekiedy osiągały 180 cm średnicy, uniemożliwiały najprostsze czynności jak choćby chodzenie, nie mówiąc już o przejściu przez drzwi. Siedzenie również było utrudnione, gdyż opieranie się na stalowych obręczach nie było z pewnością wygodne i psuło kształt krynoliny. Jeśli panna nieumiejętnie rozciągnęła suknię podczas siadania konstrukcja mogła „wystrzelić” jej prosto w twarz. Krynolina potrafiła także działać niczym spadochron. Podczas spaceru podmuch wiatru mógł poderwać sukienkę odsłaniając nogi jej właścicielki. W 1885 roku Sarah Ann Henley dowiedziała się, że zdradził ją narzeczony. Postanowiła popełnić samobójstwo skacząc z wysokiego na 75 metrów mostu w Bristolu. Krynolinowa sukienka zwołała spadanie. Dziewczyna przeżyła stając się legendą Bristolu.

Następczynią krynoliny była turniura, czyli sukienka, która sprawiała, że kobieta wyglądała w niej zupełnie jakby nosiła odwołok. Ten rodzaj ubioru można zobaczyć bardzo często oglądając westerny.

Piotr Wołyński

20-lecie międzywojenne

Milion na Śląsk

20 marca 1921 na Górnym Śląsku odbył się plebiscyt mający rozstrzygnąć czy ten region znajdzie się w granicach Polski czy Niemiec. Swoją udział w głosowaniu mieli także mieszkańcy lipnowskiego.

Młode państwo polskie, które dopiero co uporało się z najazdem Armii Czerwonej, nie miało pieniędzy na wspieranie Ślązaków i kampanię referendalną. Niemcy wprost przeciwnie. Przygotowania do plebiscytu odbywały się w atmosferze terroru. Wiosną 1919 roku została powołana do życia niemiecka policja bezpieczeństwa – Sicherheitspolizei, w skrócie Sipo, powszechnie zwana „zycherką”. W rzeczywistości była to jedna z organizacji stworzonych w obawie przed ewentualnymi postanowieniami konferencji pokojowej, które mogły zabronić Niemcom posiadania własnej armii.

W Polsce rozpoczęła się akcja: „Wszyscy i wszystko dla Śląska”. W lipnowskim zorganizowano Wielki Tydzień Górnos Śląski. Patronem tej akcji był „Tygodnik Górnos Śląski”. Ludność lipnowskiego okazała się bardzo hojna. W ciągu tygodnia udało się zebrać ponad milion marek polskich! Było to więcej niż w Mławie i prawie tyle samo, co w Kaliszu.

Niestety, Polacy przegrali plebiscyt. Wybuchło III powstanie śląskie, które ukształtowało ostatecznie granice II Rzeczypospolitej na zachodzie.

(pw)

20-lecie międzywojenne

Słodko-gorzka historia

Niebawem zbiory buraka cukrowego. Ta roślina dostarczyła milionowych zysków wielkim majątkom ziemskim w okolicach Lipna.

Ziemiańskie oddawali zebrane buraki do dwóch cukrowni – w Ostrowitem (nieдалеко Rypina) i Chełmicy (obecnie to wieś w gminie Fabianki). Ta druga przeżywała spore problemy w czasie I wojny światowej. Do poziomu produkcji sprzed 1914 roku zakład wrócił dopiero w połowie lat 20. W 1921 roku zakontraktował buraki z 259 hektarów. Uzyskał zaledwie 328 ton cukru. Kilka lat później było już o wiele lepiej. W 1924 roku produkcja wzrosła do 2 887 ton. Rekordowy był tok

1927, kiedy to zakontraktowano surowiec aż z 1680 hektarów, produkując 3 280 ton cukru!

Buraki do Chełmicy dostarczano wozami, a po II wojnie światowej kolejką, którą budowali... funkcjonariusze ORMP. Działo się to w 1948 roku.

Po obu cukrowniach – zarówno tej w Ostrowitem, jak i w Chełmicy – pozostały już tylko wspomnienia. Zakładów nie wykoleiły zabory, dwie wojny światowe, ale wolna Polska.

(pw)

20-lecie międzywojenne

Siekiera sprawiedliwości

W 1930 roku w Skępem zdarzyło się makabryczne morderstwo w afekcie.

Władysław Ruskowski był handlarzem bydłem i zarabiał dość dobrze. Z żoną Feliksą miał troje dzieci, ale bardziej skupiał się balowaniu niż na rodzinie. Widywano go w karczmie, na zabawach, często pił alkohol.

„Gdy był trzeźwy rzucał jej jakiś ochłap, lecz gdy mu wódka szumiała w głowie, w odpowiedzi na jej prośby poczynił ją bić w nieludzki sposób” – pisała prasa o stosunkach Władysława z małżonką.

Ruskowski wracał do domu o świcie. Pewnego wieczoru pojawił się pijany, chwycił do rąk siekierę i zamierzył się na swoją żonę. Feliksa miała wyskoczyć na podwórce i w ten sposób uniknąć śmierci. Po pewnym czasie wrócił

do domu i zapadł w sen. To właśnie wówczas doszło do tragedii. Feliksa miała podnieść leżącą przy łóżku siekierę i zamordować męża, zadając mu kilka ciosów w głowę. Zabójczyni ukryła zwłoki w szopie, wymyśla splamioną krwią podłogę. Udała się do swojej sąsiadki - Sobocińskiej, której oświadczyła że jej mąż zaginął. Prawda jednak szybko wyszła na jaw. Feliksa przez kilka dni ukrywała się w okolicznych lasach. Policja w tym czasie znalazła zwłoki męża. Ruskowska została aresztowana i przyznała się do winy.

Sąd złagodził karę, biorąc pod uwagę krzywdy wyrządzone jej przez męża, ale i tak trafiła do więzienia na 6 lat.

(pw)

Centrum lokalnych talentów

Od września w skępskim Centrum Kulturalno-Oświatowo-Rekreacyjnym odbywają się zajęcia artystyczne i rękodzielnicze dla mieszkańców w każdym wieku. Instruktorką jest Magda Krzywdzińska.

Jesienią skępskie Centrum Kulturalne poszerzyło swoją ofertę. Powstały nowe koła zainteresowań, a w zajęciach mogą uczestniczyć kursanci w każdym wieku i z różnymi zainteresowaniami. CKOR czynny jest w dni powszednie od godz. 12.00 do 20.00, a w soboty od godziny 9.00.

– Zapraszam do centrum uczniów od pierwszej klasy podstawówki, gimnazjalistów, młodzież i dorosłych – mówi Magda Krzywdzińska. – Każdy znajdzie coś dla siebie.

Nowa instruktorka, z zawodu nauczycielka, pasjonatka sztuki, przyjaciółka dzieci i młodzieży Magda Krzywdzińska zaczęła od zmiany wnętrza centrum. Ściany są ładniejsze, a uczestnicy zajęć nauczyli się zdobienia wnętrza. A ratusz zapewnił tylko farby. W oknie CKOR-u pojawił się znaczący napis „Nie patrz w okno, wejdź do środka”. I zadziałało. Liczba uczestników zajęć i spotkań rośnie z dnia na dzień.

– Grupa starszaków, czyli uczniowie klas gimnazjalnych i ponagimnazjalnych, zadbała o wystrój – mówi Magda Krzywdzińska. – Podczas artystycznego malowania ścian nawiązało się wiele przyjaźni, a spotkania odbyły się w życzliwej atmosferze. Efektem tej systematycznej, precy-

zyjnej i, co tu ukrywać, nieco męczącej pracy są piękne malunki witające nas za każdym razem, kiedy wchodzimy do centrum.

Koła plastyczne, warsztaty

W centrum działają trzy koła plastyczne. Grupa młodsza (klasy I-III szkół podstawowych) spotyka się w czwartki w godzinach 16.00-17.30, grupa średnia (klasy IV-VI) we wtorki od 15.00 do 16.00, a starszaki (gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne) mają swoje zajęcia dwa razy w tygodniu, w zależności od dyspozycyjności uczestników. Na zajęciach plastycznych kursanci rozwijają zdolności manualne, uczą się nowych technik, poznają zasady malarstwa, sztuki, rysunku, szlifują umiejętności i tworzą pierwsze prace.

– W zajęciach uczestniczą także dorośli – mówi Magda Krzywdzińska. – Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się na przykład warsztaty decoupage. Mamy już galerię pięknych dzieł. Zajęcia z artystycznego zdobienia przedmiotów odbywały się dla dwóch grup wiekowych: dorosłych i dzieci. Licznie uczestniczyli w nich skępscy emeryci i renciści.

Na pierwszych zajęciach wszyscy zdobili drewnianą deskę do krojenia i uczyli się artystycznego postarzania przedmiotów, na kolejnych – zdobienia przedmio-

tów szklanych.

– Kieliszki i szklanki po ozdobieniu serwetką i papierem ryżowym, stały się pięknymi lampionami, teraz cieszą oczy zwiedzających wystawę – chwali się młode adeptki sztuki decoupage Aleksandra Borowska i Aleksandra Kowalska, prezentując nam prawdziwe dzieła sztuki wykonane własnoręcznie.

Grupa średniaków ma za sobą zajęcia wymagające wyjątkowej precyzji – wykonywanie pięknych ozdób z wikliny papierowej. Maluchy ćwiczą i poznają nowe techniki plastyczne. Wszystkie prace ozdabiają pomieszczenia CKOR-u, najpiękniejsze tworzą wystawę prezentowaną publicznie odwiedzającym centrum przy okazji zajęć lub spotkań okolicznościowych, odbywających się w siedzibie przy ulicy Dobrzyńskiej.

Z igłą i nitką

W centrum działa od kilku tygodni nowe koło zainteresowań o wymownej nazwie „Igielniczka”. Tu miejsce dla siebie znajdują wszyscy pasjonaci szycia. Chętnych nie brakuje, jedni szlifują krawiecką formę, inni uczą się artystycznego szycia, są też tacy, którzy pierwszy raz biorą do ręki igłę. Efekty zajęć są imponujące. Powstały nie tylko tytułowe igielniczki, ale też misie-cudaki prze-

– Uwielbiam pracę z dziećmi i młodzieżą – mówi nowa instruktorka skępskiego centrum Magda Krzywdzińska (na zdj. w środku)

robione ze starych ubrań.

– W planach mam rozwijanie rozpoczętych projektów, wdrażanie nowych i zachęcanie młodych do odwiedzania centrum – mówi Magda Krzywdzińska. – Nie zabraknie też imprez okolicznościowych. Już myślę o zorganizowaniu koncertu świątecznego. Mam nadzieję, że będzie wyjątkowy, bo po raz pierwszy publicznie zaprezentują swoje umiejętności nasi młodzi muzycy.

Obecnie pod skrzydłami centrum swoje talenty wokalne doskonalili pięć dziewczyn, kolejną piątką uczy się grać na keyboardzie. Warsztaty muzyczne prowadzone są indywidualnie. W CKOR-ze działa też orkiestra. Zajęcia instrumentalne we wtorki i piątki prowadzi Lech Nowatkowski.

Zapisy wciąż trwają

Centrum tętni życiem, jest alternatywą dla spędzania czasu przed telewizorem i komputerem.

Zapisy na zajęcia cały czas trwają. Oferta będzie sukcesywnie poszerzana, nawet najbardziej wymagający znajdą coś dla siebie.

– CKOR ma swój profil na portalu społecznościowym – dodaje Krzywdzińska. – Uczestnicy naszych spotkań mogą więc regularnie śledzić interesujące ich oferty, czytać relacje z warsztatów i kółek, oglądać i komentować zdjęcia, a także przysyłać swoje sugestie dotyczące zajęć. Czekam na propozycje, ale przede wszystkim na kolejnych uczestników naszych spotkań.

Szczegółowych informacji o zajęciach, spotkaniach, zapisach i planach centrum udziela Magda Krzywdzińska pod numerem telefonu: 54 235 57 19 lub osobiście w siedzibie CKOR-u przy ulicy Dobrzyńskiej w Skępie. Zajęcia są bezpłatne dla wszystkich mieszkańców miasta i gminy Skępe.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Oko w oko z policjantem

Maluchy z Publicznego Przedszkola w Kikole w minionym tygodniu spotkały się z policjantami. Mundurowi zapoznali je z zasadami bezpieczeństwa, opowiedzieli też o swojej pracy. To kolejna atrakcja dla dzieci, bo dzień wcześniej odwiedzili przedszkole aktorzy z Białegostoku ze spektaklem „Dwie Dorotki”.

fot. nadesłane

Wyrecytowali podium

W poprzednią środę w Gimnazjum Prywatnym nr 1 w Lipnie odbył się VII Przegląd Twórczości Jadwigi Jałowiec pod hasłem „Zadudnię kroplą w srebrnej rynnie”. Wśród nagrodzonych recytatorów znaleźli się uczniowie Zespołu Szkół w Chrostkowie, podopieczni Anny Gołębiewskiej: Michał Murawski, Kinga Krakowska, Aleksandra Litka.

Uczniowie Zespołu Szkół w Chrostkowie są wierni przeglądowi od jego początku. W tym roku w kategorii kl. IV-VI szkół podstawowych placówkę reprezentowali: Aleksandra Litka i Michał Murawski – uczniowie klasy V, a w kategorii gimnazjów: Kinga Krakowska i Sandra Wolska. Każdy recytował dwa utwory poetyckie lub fragmenty prozy – w tym jeden tekst autorstwa Jadwigi Jałowiec, drugi wybranego twórcy regionalnego.

W kategorii szkół podstawowych Michał Murawski zajął pierwsze miejsce, a Aleksandra Litka drugie. Wśród gimnazjalistów najlepsza okazała się Kinga Krakowska. Odebrała ona także nagrodę od rodziny zmarłej au-

torki, reprezentowanej przez brata pani Jadwigi, który stanowił odrębne jednoosobowe jury. Była to własnoręcznie malowana przez autorkę farbami do szkła butelka oraz tomik poezji wydany jeszcze za życia pani Jadwigi.

opr. (red),
fot. nadesłane

Michał Murawski, Kinga Krakowska, Sandra Wolska, Aleksandra Litka i Anna Gołębiewska

Region

O co chodzi z przedłużoną gwarancją?

Przy zakupie sprzętu AGD czy RTV sklepy często kuszą nas przedłużoną gwarancją – dopłacając do sprzętu kilkaset złotych, dostajemy ochronę na dodatkowe lata. O to czy opłaca się ponosić dodatkowe koszty zapytaliśmy rzecznika konsumentów.

– Przedłużona gwarancja, jak to nazywają sklepy, to tak naprawdę polisa ubezpieczeniowa – dobrowolna, czyli klient może z niej skorzystać, ale nie musi – tłumaczy Małgorzata Zaleśna, powiatowy rzecznik konsumentów. – Polisa najczęściej obowiązuje po okresie gwarancji, np. po upływie dwóch lat od zawarcia umowy. To znaczy, że kupujący przez dwa lata może reklamować towar z gwarancji, a po upływie tego czasu ubezpieczyciel bierze odpowiedzialność za szkody w towarze. Częścią integralną umowy ubezpieczenia są Ogólne Warunki Ubezpieczenia (OWU). Te, które miałam okazję widzieć, zawierały warunki niekorzystne dla

klienta. Zaznaczone jest, że szkodę należy zgłosić do ubezpieczyciela najczęściej w pisemnej formie w bardzo krótkim czasie – w ciągu 3 czy 5 dni od jej wystąpienia. Ubezpieczyciel decyduje czy zapłaci za nią, czy nie. W OWU występuje wiele wyłączeń, czyli przypadków, kiedy ubezpieczyciel jest zwolniony z odpowiedzialności, drobniogowo wypisanych w dziesiątkach punktów. Okazuje się więc często, że za szkodę nic się nam nie należy. Poza tym polisę opłaca się w dniu zakupu, a więc przez dwa lata ubezpieczyciel obraca naszymi pieniędzmi, nie dając żadnej ochrony.

Zdarza się nawet, że sklepy oferują towar w promocji pod warunkiem,

że klient wykupi polisę. Jeśli klient chce skorzystać z promocji, a nie chce polisy – słyszy, że w przypadku jej rozwiązania będzie musiał dopłacić do promocji. Ale rzecznik konsumentów twierdzi, że sklepy nie mają prawa żądać, żebyśmy dopłacali do promocji.

Co powinniśmy zrobić by nie dać nabić się w butelkę?

– Trzeba dokładnie przeczytać Ogólne Warunki Ubezpieczenia i wyszukać punkt o możliwości rozwiązania polisy. Najczęściej mamy na to miesiąc. Jeśli zdecydujemy się na jej rozwiązanie, ważne jest, by to zrobić na piśmie i wysłać listem poleconym – mówi Zaleśna.

Paulina Grochowalska

drukarka
HP Ink Advantage 3515

tablet
HP Slate 7

hp

modem wifi Huawei

Spraw dziecku prezent – zestaw 3 w 1 za 0 zł na start.

Idealny do szkoły tablet HP Slate 7 z bezprzewodową drukarką HP oraz modemem wifi jest dostępny za 0 zł na start, z internetem mobilnym w abonamencie już za 59,90 zł! Przyjdź do salonu Play i spraw radość swojemu dziecku!

www.play.pl

Najszybciej rozwijająca się sieć w Polsce.

PLAY

Online

0 zł na start to pierwsza rata za zestaw w taryfie, w której opłata miesięczna zawiera abonament za usługę i ratę za zestaw. Opłata miesięczna 59,90 zł przy wyborze e-faktury z ratami na 36 m-cy. Szczegóły na www.play.pl

SALON PLAY: LIPNO ul. Mickiewicza 18, 54 235 08 39

Region

Gęsina na stole, nagrody w kieszeni

Naszym Czytelnikom z trzech powiatów rozdaliśmy 80 gęsi. Ci, którzy dodatkowo wezmą udział w konkursach, mogą zdobyć kolejne cenne nagrody.

Osoby, które wygrały gęś, przygotowały ją i spożyły podczas świątecznego rodzinnego obiadu z okazji Święta Niepodległości, będą mogły wygrać atrakcyjne nagrody. Wystarczy przesłać swoją relację, zawierającą przepisy i zdjęcia (maksymalnie 8 fotek o pojemności 10 MB; może być w formie prezentacji w Power Poincie) na adres: gesina@kujawsko-pomorskie.pl lub Urząd Marszałkowski, Plac Teatralny 1, 87-100 Toruń z dopiskiem „Konkurs na relacje gęsinowe”. Zgłoszenia przyjmowane są do 18 listopada (liczy się data wpływu). Główna nagroda to rowery dla 4-osobowej rodziny.

Wyjedź do Francji

Konkurs „3 potrawy z 1 gęsi” jest adresowany do pasjonatów gotowania, którzy nie są czynnymi zawodowo kucharzami. By wziąć w nim udział, należy opracować przepisy na trzy potrawy dla co najmniej czterech osób, które można wykonać wykorzystując

tylko jedną tuszkę gęsią. Każdy przepis musi umożliwiać przygotowanie pełnowartościowego posiłku, składającego się z przekąski, zupy i dania głównego. Zgłoszenia można nadsyłać do 30 listopada pocztą tradycyjną na adres organizatora: SOS MUSIC, ul. Jagiellońska 20/1, 87-100 Toruń z dopiskiem: konkurs „3 potrawy z 1 gęsi” lub drogą mailową na adres kontakt@czasnagesine.pl.

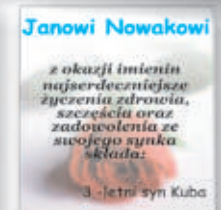
(kaf)

Masz kłopoty z wymyśleniem ciekawego prezentu dla najbliższych?

Umieść życzenia w naszym tygodniku!!!

Zaskocz znajomych i rodzinę
Zafunduj im oryginalną pamiątkę na:
urodziny, imieniny, rocznice, śluby itd...

Piłka nożna

Gimnazjalistki za podium

W piątek w Brodnicy odbył się finał wojewódzki Gimnazjady w piłce nożnej dziewcząt. W imprezie wzięły udział zawodniczki z Wielkiego.

Nasze dziewczęta zajęły czwarte miejsce w gronie najlepszych drużyn województwa. Dodajmy, że rok temu zdobyły one wicemistrzostwo województwa. Kolejność drużyn: 1. miejsce Gimnazjum Gołkowo, 2. miejsce Gimnazjum Inowrocław, 3. miejsce Gimnazjum Gniewkowo, 4. miejsce Gimnazjum Wielgie.

Skład drużyny: Magdalena Żebrowska, Anna Żebrowska, Kinga Marchlewska, Oliwia Mizak, Agata Paszyńska, Ewelina Leśniewska, Monika Lewandowska, Magdalena Chojnacka. Opiekunami zespołu są Michał Ziemiński i Marcin Kaloski.

(ak)

Piłka nożna

Nietypowe zmagania

W miniony wtorek rozpoczęły się VIII Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Halowej Piłce Nożnej Włocławek 2013. Zmagania trwały cztery dni, rywalizowano w dwóch turniejach półfinałowych, potem były gry o medale. W imprezie wystąpili strażacy z Lipna.

Do rywalizacji przystąpiło 18 drużyn, które podzielono na 4 grupy. Mecze rozgrywano w Hali Mistrzów we Włocławku i w hali w Choceniu. Do fazy finałowej awansowały dwie najlepsze drużyny z każdej grupy.

Strażacy z Lipna trafili do grupy z Bydgoszczą, Chełmem, Świeciem i Radziejowem. W pierwszym swoim meczu ulegli po zaciętej walce 1:2 kolegom po fachu ze stolicy województwa. Szanse na awans mieli jeszcze po pojedynku, kiedy to ograli 4:1

Świecie. Niestety, pozostałe spotkania przegrali. Chełmno pokonało nasz zespół 4:0, zaś Radziejów 4:2.

Ostatecznie Lipno z trzema punktami zajęło ostatnie, piąte miejsce w grupie. Do turnieju finałowego weszły ekipy z Bydgoszczy i Chełmna. Lipno ostatecznie sklasyfikowano na 13. miejscu w województwie. Mistrzem zostało Sępólno Krajeńskie, które w finale pokonało 7:2 Brodnicę.

(ak)

Pływanie

Przepełnili ponad 11 km

Dokładnie 11 443 metry liczy dystans, jaki pokonali uczestnicy Pływackiego Minimaratonu Niepodległości, jaki w sobotę odbył się na basenie w Lipnie. Imprezę zorganizował Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

W sobotę na starcie stanęło 6 zespołów sztafetowych, których zadaniem było przepłynięcie jak największej ilości metrów w czasie 30 minut. Płynęli mieszkańcy naszego miasta, młodzież i nauczyciele miejskich oraz gminnych szkół, przedstawiciele zakładów pracy, władz miasta, jednostek samorządowych, strażacy i ratownicy. Najlepszym zespołem zostało Lipnowskie WOPR, które przepląnęło 2195 metrów, tuż za WOPR-em uplasowali się uczniowie z dystansem 2182 metry, trzeci wynik uzyskali nauczyciele z 1976 metrami. Dalej była straż pożarna – 1920 metrów, Płocki Uniwersytet Ludowy – 1620 metrów i drużyna VIP – 1550 metrów.

Równocześnie w basenie rekreacyjnym prowadzony był aqua aerobik, w którym uczestniczyły panie z naszego miasta. W ten sposób razem z pływakami uczciły Narodowe Święto Niepodległości.

(ak),

fot. nadesłane

Na starcie stanęło 6 zespołów sztafetowych

Tenis

Niepowodzenia ligowe odbili sobie w memoriale

W miniony weekend zawodnicy trzecioligowego LZS-u Jastrzębie nie próżnowali. W sobotę grali mecz ligowy, w poniedziałek brali udział w Memoriale im. Czesława Kowalskiego w Świeciu nad Osą. O ile w lidze im nie poszło, to na turnieju organizowanym z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości było już lepiej.

W rozgrywkach III ligi rozegrali w przyspieszonym terminie mecz z Gwiazdą II Bydgoszcz. Niestety, wynik był niepomysłny, bo LZS Jastrzębie poległ aż 1:8. Jedyne punkty dla naszej drużyny zdobył Remigiusz Ziemiłowicz. Wynik nie oddaje całości obrazu gry. Kilka meczów kończyło się po pięciu setach, zatem przy odrobinie szczęścia LZS mógł urwać jeszcze kilka punktów. Niestety, porażka stała się faktem i na poprawienie 8. miejsca nie ma co liczyć. Kolejnym rywalem w trzeciej lidze będzie drużyna z Chełmna.

Jastrzębianie lepiej spisali się na Memoriale im. Czesława Kowalskiego w Świeciu nad Osą. Imprezę co roku organizuje się z okazji 11 listopada. Bartosz Słomski zajął trzecie miejsce, Krystian Rybowicz był czwarty. Obaj star-

Pierwszy z lewej: Filip Wesołowski (Piast Łasin) – I miejsce, drugi Kacper Makowski (Piast Łasin) – II miejsce oraz Bartosz Słomski (LZS Jastrzębie) – III miejsce. Wśród seniorów piąte miejsce zajął Marcin Chojnicki.

Na 16 listopada zaplanowany

(ak),
fot. nadesłane

Piłka nożna

Wielgie mistrzem województwa

W środę w Mogilnie odbył się finał Kujawsko-Pomorskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej w piłce nożnej dziewcząt. Równych sobie nie miały uczennice Szkoły Podstawowej w Wielgim.

W wielkim finale znalazły się cztery najlepsze szkoły naszego województwa: SP Mogilno, SP Solec Kujawski, SP Cierpice oraz SP Wielgie. Aby dojść do tego etapu, reprezentacja z Wielkiego musiała przejść pięć kolejnych szczebli eliminacji, począwszy od etapu gminnego, poprzez powiatowy, półfinał rejonu, ćwierćfinał wojewódzki i półfinał wojewódzki. Po dwóch zwycięstwach z Solcem Kujawskim i Cierpicami, nasze dziewczęta o złoto walczyły z SP Mogilno. Po pierwszej połowie utrzymywał się bezbramkowy remis, który tytuł mistrzowski dawał zespołowi z Mogilna. Po przerwie dziewczęta z Wielkiego zdominowały zespół rywalki, strzelając im trzy gole i tym samym zdobywając mistrzostwo.

Kolejność drużyn: 1. miejsce SP Wielgie, 2. SP Mogilno, 3. SP Solec Kujawski, IV – SP Cierpice. W finałowym meczu kapitalną formą błysnęła Monika Pikos, która strzeliła trzy bramki. Dziewczęta odniosły olbrzymi sukces, za co należą im się gratulacje. Nie byłoby to możliwe bez wielu wyrzeczeń i pracy zespołowej.

– Dziękuję serdecznie wszystkim osobom, bez pomocy których

ten sukces nie byłby możliwy – podsumował wielki sukces swego zespołu trener piłkarek Michał Ziemiński.

Skład zespołu: Ewelina Czubakowska – kapitan, Aleksandra

Olkiewicz, Monika Pikos, Klaudia Kmiecik, Beata Surmacka, Weronika Krzeszewska, Julia Wilińska, Emilia Wenderlich, Eliza Rydz, Patrycja Lejmanowicz.

(ak), fot. nadesłane

Oto najlepsza drużyna w województwie razem z trenerem Michałem Ziemińskim

Piłka nożna

Tłuchowia na czele, pozostali punktowali

Runda jesienna B-klasy dobiegła końca. W tej klasie rozgrywkowej występują trzy zespoły z regionu lipnowskiego. Najlepiej radziła sobie Tłuchowia Tłuchowo, która zimę spędzi na drugim miejscu w tabeli. Niżej plasują się LZS Orion Popowo i Wiślanin Bobrowniki, ale oba zespoły punktowały.

Powody do radości mają w Tłuchowie. O ile poprzedni sezon był zapowiadany jako ten, w którym Tłuchowia powalczy o awans, nic z tego nie wyszło. Przed bieżącymi rozgrywkami w klubie było już spokojniej i wyszło to na dobre zespołowi. Tłuchowia niemal do samego końca pozostawała niepokonana. Najwyższą wygraną (7:0) zanotowała w starciu derbowym z Wiślaninem. Wygrała ważny mecz z Ziemowitem Osięciny (4:2) i zremisowała 2:2 z Lubienianką Lubień Kujawski. Dopiero w spotkaniu rozegranym w drugim terminie z rezerwami trzecioligowej Włocławii Włocławek przegrała 2:3. Szkoda tego wyniku z dwóch powodów. W razie wygranej nasz zespół byłby mistrzem jesieni. Poza tym kto wie, jakim wynikiem zakończyłaby się ta rywalizacja, gdyby nie zamieszanie z kartami zdrowia piłkarzy z Tłuchowa i przekładanie meczu. Na koniec rundy na koncie tej drużyny widnieje 17 punktów. Do liderującego Ziemowita Tłuchowia traci jedynie dwa punkty, co wskazuje, że wiosną powinna toczyć się zażarta

walka o awans do A-klasy.

Ale w B-klasie mamy jeszcze dwie drużyny. Rundę jesienną na siódmym miejscu skończył LZS Orion Popowo. Zespół ten wrócił do seniorskiej piłki po czterech latach przerwy, a swoje mecze rozgrywa w Wichowie. Na inaugurację Orion rozbił 6:0 Polonię Bytów i to zaostriżyło apetyty spragnionych piłki nożnej kibiców w Popowie i Wichowie. Gdy udało się ogrzać Wiślanina oraz Kujawia Kruszyn, Orion plasował się w czołówce tabeli. Niestety, zespół złapał zadyszkę. Schody zaczęły się od porażki 0:3 z Tłuchowią. Popowo zakończyło rundę wstydliwym 0:8 w Lubieniu Kujawskim. W międzyczasie było też 1:6 w Osięcinach. Dziesięć punktów na koniec rundy to dorobek pozostawiający niedosyt.

Ostatnim zespołem w B-klasie jest Wiślanin Bobrowniki. Na tę ekipę nikt nie stawiał, najważniejszy dla Bobrownik jest sam udział w lidze. Wiślanin rozpoczął tragicznie, notując dwie porażki 1:6 oraz jedną 0:7. Ale piłkarze z Bobrownik w kolejnych meczach podejmowali walkę. Zdołali wbić

po dwa gole Kujawiakowi Kruszyn czy Włocławii. Wielkie szczęście w Bobrownikach zapanowało po pierwszej wygranej w sezonie i największym sukcesie od lat. 13 października ograł u siebie 8:2 Polonię Bytów. Zdobyte wówczas trzy punkty okazały się jedynymi w całej rundzie, ale napawają nutką optymizmu. Z pewnością na wiosnę gracze z Bobrownik postarają się sprawić kolejne niespodzianki.

Warto podkreślić, że zawodnik Tłuchowii Dariusz Grabski znajduje się w czołówce strzelców B-klasy. Z 8 bramkami jest trzeci. Prowadzi Tobiasz Rosiak z Ziemowita, który zdobył 14 goli w ośmiu meczach. Po 5 goli w minionej rundzie strzelili Tomasz Gapiński (Tłuchowia) oraz Adrian Lerch i Tomasz Bajerski (Wiślanin). 4 trafienia zaliczył Radosław Obebnikowicz (Tłuchowia). Najlepszymi strzelcami Oriona Popowo są Kamil Kotarski i Damian Samodulski (po 3 gole). Także po 3 gole strzelili Łukasz Uczciwek i Damian Koprowicz (Tłuchowia).

(ak)

Tabela B-klasy po rundzie jesiennej

Drużyna	Mecze	Punkty	Bramki
1. Ziemowit Osięciny	8	19	35-11
2. Tłuchovia Tłuchowo	8	17	26-11
3. Lubienianka Lubień Kuj.	8	16	33-16
4. Włocławia II Włocławek	8	15	29-22
5. Tęcza Topólka	8	12	19-18
6. Kujawiak Kruszyn	8	11	17-14
7. Orion Popowo	8	10	11-20
8. Wiślanin Bobrowniki	8	3	14-39
9. Polonia Bytów	8	0	6-39

OGŁOSZENIE PŁATNE

REKLAMA

Wójt Gminy Wielgie

informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Wielgie zostało umieszczone obwieszczenie o sprzedaży działek rekreacyjnych w miejscowości Teodoro, stanowiących własność Gminy Wielgie.

Szczegółowych informacji udzielają pracownicy Urzędu Gminy w Wielgiem w godz. od 7:30 do 15:30, tel. 54 – 289-73-80 wew. 44.

Karate

Dwa złota i brąz dla Lipna

W niedzielę w Szczecinie rozegrany został Ogólnopolski Turniej o Puchar Prezydenta Szczecina „KYOKUSHIN CHALLENGE 2013”. Medale z imprezy przywieźli zawodnicy Lipnowskiego Klubu Kyokushin Karate.

W zawodach udział wzięło aż 371 zawodników z 15 ośrodków z Polski. Z podopiecznych Pawła Olszewskiego z Lipnowskiego Klubu Kyokushin Karate wystąpiło ośmiu zawodników. Złoty medal wywalczyła Paulina Durkiewicz w kumite juniorek open, wygrywając kolejno trzy walki (walka finałowa wygrana przed czasem). Złoto zdobył również Szymon Ma-

jewski w kumite chłopców 11 lat, wygrywając kolejno cztery walki. Brązowy medal przypadł natomiast Szymonowi Głowińskiemu w kumite młodzików.

Był to ważny sprawdzian dla Pauliny Durkiewicz przed Mistrzostwami Europy, które odbędą się 29 i 30 listopada br. w Legnicy.

(ak), fot. nadesłane

Szymon Majewski zdobył złoto w kumite chłopców

Paulina Durkiewicz triumfowała w kumite juniorek

Szymon Głowiński (pierwszy z prawej) wywalczył brąz w kumite młodzików

Pizzeria TEXAS

tel. 722 312 394

**OD PONIEDZIAŁKU
DO CZWARTKU DOWÓZ
PIZZY NA TERENIE
WIELGIEGO
I NOWEJ WSI
GRATIS!**

Wielgie ul. Źródlana 4

Piłka nożna

Przebudzenie Mienia i awans

Huśtawkę nastrojów przeżywali ostatnio piłkarze Mienia Lipno. Po tym jak udało się im ograć Zdrój Ciechocinek, a następnie zdobyć po raz trzeci w sezonie komplet punktów, pokonując w zaległym meczu Krajną Sępólno Krajeńskie, nasz zespół przegrał 0:3 z ostatnią drużyną czwartej ligi – Szubinią Szubin. Ale humory poprawił remis z Kujawianką Izbica Kujawska w miniony weekend. W czterech meczach Mień zdobył więc siedem punktów, czyli więcej niż w jedenastu poprzednich.

Dla lipnowskiego Mienia pojawiło się światło w tunelu. Niewątpliwie wiąże się to ze zmianą trenera. Drużyna gra lepiej pod wodzą Marcina Serafina, który jest też jej... czołowym piłkarzem. Zespół rozegrał najlepszy mecz w sezonie, pokonując u siebie 4:1 Zdrój Ciechocinek. Było to wprawdzie dopiero drugie zwycięstwo w sezonie, ale na trzecie nasi zawodnicy nie czekali długo. Przed kilkunastoma dniami rozegrali zaległy mecz z Krajną Sępólno Krajeńskie, który nie odbył się w pierwotnym terminie z powodu problemów z dojazdem lipnowian na spotkanie. Mimo że po kilku minutach prowadzili gospodarze, to później swój festiwal strzelecki rozpoczął zawodnik z Lipna, Kleczkowski. Jeszcze w pierwszej połowie strzelił dwa gole, wyprowadzając nasz zespół do stanu 2:1. Po przerwie gola dołożył Budziński, w końcówce hat-trick skompletował Kleczkowski. Mień wygrał 4:1 i pojawiła się przed nim szansa awansu w tabeli.

Na trzecie z rzędu zwycięstwo podopieczni Marcina Serafina liczyli w kolejnym spotkaniu. Wyjazd do Szubina na mecz z najsłab-

szym zespołem ligi, który do tej pory nie wygrał ani razu, był wymarzoną okazją do zainkasowania trzech punktów. Niestety, na marzeniach się skończyło, bo Mień przegrał i to niespodziewanie gładko. Początek spotkania wskazywał, że wynik może być inny. Najpierw bramkarz gospodarzy wybronił sytuację sam na sam z zawodnikiem Mienia. W kolejnych minutach dogodną okazję zmarnował najlepszy strzelec naszej drużyny Roman Witecki, który przestrelał w dogodnej sytuacji. Niestety, po kwadransie było już 1:0 dla Szubina. Gospodarze strzelali z rzutu wolnego, a piłkę po rykoszecie dobił z bliska jeden z napastników. Zaledwie siedem minut później Szubinią prowadziła już 2:0. Bramkarz Mienia Małecki był po raz drugi bez szans. W końcówce pierwszej połowy miejscowi mieli jeszcze jedną okazję, ale obronną ręką wyszedł z tej sytuacji Małecki. Mień próbował, ale bezskutecznie.

Początek drugiej odsłony znowu mógł i powinien przynieść trafienie dla gości, ale ponownie szwankowała skuteczność. Po raz

kolejny dobrze bronił też Małecki. Niestety, w 70. minucie miejscowi wbili gwóźdź do trumny Mienia, zdobywając gola na 3:0. Mień próbował w końcówce zdobyć choćby bramkę honorową, ale szczęśliwie interweniowali obrońcy Szubini. Gładka porażka stała się więc faktem.

W minioną sobotę Mień zagrał z Kujawianką Izbica Kujawska i na pewno faworytem nie był. Ale lipnowianie idą za ciosem. Mimo że przegrywali w tym spotkaniu 0:1, zdołali wywalczyć punkt. Bramkę na wagę remisu zdobył w ostatniej minucie z rzutu wolnego nie kto inny, jak grający trener - Serafin. Dzięki temu punktowi Mień przeskoczył w tabeli VI ligi Zdrój i awansował na trzynaste miejsce.

W piętnastu meczach lipnowscy piłkarze zdobyli 11 punktów (3 wygrane, 2 remisy i 10 porażek). W najbliższy weekend Mień zagra awansem pierwszy mecz rundy wiosennej z Gopłem Kruszwica. Rywal to siódma ekipa tabeli. Na inaugurację sezonu rozgromił Mień 5:0, zatem czas na rewanż.

(ak)

Piłka nożna

Porażka w ostatnim meczu

Po wygranej z Piastem Bądkowo piłkarze Wichra Wielgie mieli nadzieję na udane zakończenie roku w Skrwilnie. Niestety, miejscowa Skrwia pokonała nasz zespół po raz drugi w sezonie, tym razem wygrywając 2:1. Do porażki przyczyniły się m. in. problemy kadrowe Wichra.

W A-klasie rozegrano awansem drugą kolejkę rundy wiosennej. Pierwsza była szczęśliwa dla zespołu z Wielgiego. Wicher ograł na swoim terenie 4:1 Piast Bądkowo. Humory zawodników i trenera się poprawiły, ale na świętowanie nie było wiele czasu. W ostatnim w 2013 roku meczu trzeba było mierzyć się na wyjeździe ze Skrwą Skrwilno. Przypomnijmy, że w pierwszej rundzie Skrwia wygrała na boisku w Teodorowie 5:3. Wtedy większość bramek dla gości padła po błędach bramkarza. Jeszcze trudniejsza sytuacja czekała naszą drużynę tym razem. Jak wiadomo, z zespołem nie ma już Ibrahima Tandijogry, który wyjechał za granicę. W poprzednich meczach bronił Paweł Gębarski, ale tym razem z zespołem nie pojechał. Wobec tego trener Wasilewski zmuszony był wstawić do bramki zawodnika z pola. Wybór padł na Arkadiusza Paszyńskiego,

nominalnego napastnika.

Początek meczu był dla Wichra fatalny. Rywale szybko zdobyli gola, za moment dołożyli drugiego. Jednak z pewnego zwycięstwa cieszyli się za wcześnie. Wicher się nie załamał i postanowił podjąć rękawicę. Wprawdzie do przerwy niewiele to dało, ale w drugiej połowie nasza drużyna przeważała, co zdołała udokumentować zdobyciem bramki. Kolejnego gola w sezonie zdobył Dominik Ździebłowski. Niestety, na wyrównanie czasu zabrakło. Ostatecznie Skrwia

pokonała nasz zespół 2:1.

Wicher przetrzymuje więc na przedostatnim, 13. miejscu w tabeli. Na wiosnę czeka go niełatwa walka o utrzymanie się w lidze. Aby tego dokonać, konieczne będą wzmocnienia. Drużyna z Wielgiego najbardziej potrzebuje zawodnika do środka pola oraz napastnika.

W ostatniej kolejce w A-klasie meczu nie zagrała Wisła Dobrzyń. Spotkanie z Unią Chocień przełożono na wiosnę.

(ak)

Drużyna	Mecze	Punkty	Bramki
1. Sadownik Waganiec	15	37	47-28
2. Skrwia Skrwilno	15	26	34-29
3. Grot Kowalki	15	26	26-22
4. MGKS Lubraniec	15	25	29-22
5. Piast Bądkowo	15	25	33-27
6. Zgoda Chodecz	15	23	41-34
7. Victoria Smólnik	15	21	28-28
8. Orzeł Służewo	15	21	35-25
9. Unia Chocień	14	20	28-28
10. Cukrownik Fabianki	15	19	32-35
11. Wzgórze Raciążek	15	14	23-35
12. Wisła Dobrzyń	14	13	26-33
13. Wicher Wielgie	15	13	19-31
14. Lech Dobrze	15	11	22-46

Lekkoatletyka

Dobrzyń nad Wisłą bezkonkurencyjny

W czwartek w Dobrzyńskim Centrum Sportu i Turystyki odbyła się III edycja Halowych Biegów Sztafetowych z okazji obchodów Narodowego Święta Niepodległości. Startujący walczyli o puchar burmistrza Dobrzynia nad Wisłą.

Drużyny tuż przed rozpoczęciem rywalizacji

W rywalizacji wzięły udział szkoły podstawowe i gimnazja z miasta i gminy Dobrzyń nad Wisłą. Zgłosiły one dwie 10-osobowe drużyny (osobno dziewczęta i chłopcy). W każdej kategorii odbyły się dwa biegi, w których uczniowie zdobywali punkty zarówno do klasyfikacji dziewcząt i chłopców, jak i klasyfikacji łącznej szkół podstawowych i gimnazjów.

W sztafetach startowała również reprezentacja Szkoły Podstawowej z Dyblina, złożona z 5 chłopców i 5 dziewczyn.

Na zakończenie burmistrz Dobrzynia Ryszard Dobieszewski wręczył puchary i dyplomy. Uczniowie z Dyblina odebrali wyróżnienie za udział w zawodach.

(ak),

fot. nadesłane

Wyniki w kategorii szkół podstawowych

Dziewczęta:

1. SP Dobrzyń nad Wisłą, 2. SP Chalin, 3. SP Krojczyn

Chłopcy: 1. SP Dobrzyń nad Wisłą, 2. SP Chalin, 3. SP Krojczyn

Klasyfikacja łączna szkół podstawowych: 1. SP Dobrzyń nad Wisłą, 2. SP Chalin, 3. SP Krojczyn

Wyniki w kategorii gimnazjów

Dziewczęta:

1. PG Dobrzyń nad Wisłą, 2. PG Chalin, 3. PG Krojczyn

Chłopcy: 1. SP Dobrzyń nad Wisłą, 2. SP Chalin, 3. SP Krojczyn

Klasyfikacja łączna gimnazjów: 1. PG Dobrzyń nad Wisłą, 2. PG Chalin, 3. PG Krojczyn

W trakcie zawodów